

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08046/2024-ERU
Č. j. 08046-4/2024-ERU

V Ostravě dne 14. října 2024

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle ust. § 23b odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ve společném správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-08046/2024-ERU s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **CENTROPOL ENERGY, a.s.**,
se sídlem Vaníčkova 1594/1, Ústí nad Labem-centrum, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 254 58 302,

právně zastoupená [REDAKCE], advokátem, ev. č. ČAK [REDAKCE],
advokátní kancelář [REDAKCE],

ve věci podezření ze spáchání (i) přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále jen „energetický zákon ve znění do 31. prosince 2021“), (ii) přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 26. června 2022 (dále jen „energetický zákon ve znění do 26. června 2022“), (iii) přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. června 2023 (dále jen „energetický zákon ve znění do 30. června 2023“), (iv) přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona ve znění do 30. června 2023, (v) přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona ve znění do 30. června 2023, (vi) přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2023 (dále jen „energetický zákon ve znění do 31. prosince 2023“), (vii) dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona ve znění do 31. prosince 2023, dále všechna uvedená znění zákona č. 458/2000 Sb. také jen jako „energetický zákon“, (viii) přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 5. ledna 2023 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele ve znění do 5. ledna 2023“), (ix) pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákon o ochraně spotřebitele ve znění do 5. ledna 2023 a (x) přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 31. října 2023 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele ve znění do 31. října 2023“), dále všechna uvedená znění zákona č. 634/1992 Sb. také jen jako „zákon o ochraně spotřebitele“, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupků, společnost CENTROPOL ENERGY, a.s., se sídlem Vaníčkova 1594/1, Ústí nad Labem-centrum, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 254 58 302 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání tří přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona**, kterých se dopustil tím, že jakožto držitel licence č. 140805731 na obchod s elektřinou v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. j) téhož zákona neuvedl zákazníkovi panu [REDAKCE] odběrné místo EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] při výkonu licencované činnosti pravdivé a úplné informace o podmínkách dodávky energie, když za datum možného ukončení závazku ze Smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne [REDAKCE] označil

- a) ve Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] datum 1. října 2024, ač správné datum možného ukončení závazku ze smlouvy bylo 13. září 2023,
- b) ve Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] datum 1. dubna 2025, ač správné datum možného ukončení závazku ze smlouvy bylo 13. září 2024,
- c) v Informaci o zpracování osobních údajů pro účely plnění smlouvy a plnění zákonných povinností Dodavatele ze dne [REDAKCE] datum 1. dubna 2025, ač správné datum možného ukončení závazku ze smlouvy bylo 13. září 2024.

II.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterých se dopustil tím, že jakožto držitel licence č. 140805731 na obchod s elektřinou v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. d) téhož zákona nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, neboť zákazníkovi

- a) podnikající fyzické osobě [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] IČO: [REDAKCE], odběrné místo EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] nezaslal podle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek elektřiny“), tj. do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace dne 2. listopadu 2021, písemné vyřízení reklamace týkající se vyúčtování dodávek elektřiny (Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE]), jelikož účastník řízení písemně vyřídil předmětnou reklamaci až dne 15. června 2022, nikoliv nejpozději dne 18. listopadu 2021,
- b) společnosti [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], odběrné místo EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] nezaslal podle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny, tj. do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace dne 7. prosince 2023, písemné vyřízení reklamace týkající se vyúčtování dodávek elektřiny (Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE]), jelikož účastník řízení písemně nevyřídil předmětnou reklamaci, ač tak měl učinit nejpozději dne 22. prosince 2023.

III.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterých se dopustil tím, že jakožto držitel licence č. 140805731 na obchod s elektřinou v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. n) téhož zákona neuvedl pravdivé a úplné informace při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny, když

- a) dne 15. února 2022 v případě odběrného místa EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] uvedl v informačním systému společnosti OTE, a.s., se sídlem Sokolovská 192/79, Karlín, 186 00 Praha 8, IČO: 264 63 318 (dále jen „operátor trhu“), nepravdivou informaci, že mezi ním a zákazníkem panem [REDAKCE] je uzavřena smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny, ač od smlouvy zákazník dne 4. února 2022 odstoupil,
- b) dne 5. června 2023 v případě odběrného místa EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] uvedl v informačním systému operátora trhu nepravdivou informaci, že mezi ním a zákazníkem panem [REDAKCE] je uzavřena smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny, ač smlouvu účastník řízení ke dni 19. dubna 2023 ukončil.

IV.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že jakožto držitel licence č. 140805731 na obchod s elektřinou v rozporu s ust. § 30 odst. 1 písm. d) téhož zákona ukončil ke dni 19. dubna 2023 dodávku elektřiny do odběrného místa EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] zákazníka pana [REDAKCE] z důvodu neoprávněného odběru elektřiny ve smyslu ust. § 51 odst. 1

písm. b) téhož zákona, ač ke dni 12. dubna 2023, kdy účastník řízení zadal do systému provozovatele distribuční soustavy požadavek na demontáž měřidla v uvedeném odběrném místě, neevidoval za zákazníkem žádné pohledávky.

V.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil tím, že jakožto prodávající užil v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 a ust. § 5a odst. 2 téhož zákona nekalou obchodní praktiku, když spotřebiteli panu [REDAKCE], odběrné místo EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] zaslal dne 27. září 2022 přípis, který obsahoval informaci, že s účinností od 1. listopadu 2022 dojde k úpravě ceníku produktu „D POHODA ONLINE ELEKTRINA 24 RIJEN“ a poučil jej o možnosti ukončení stávající smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny, i přes to, že měl se spotřebitelem uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny (Smlouva o poskytování služeb elektřiny č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE]) na dobu dvou let s garancí, že po celou tuto dobu nedojde ke zvýšení neregulované složky ceny (tj. ceny silové elektřiny), čímž účastník řízení, byť si musel být vědom, že k takovéto jednostranné změně v obsahu závazku není oprávněn, mohl u spotřebitele vyvolat mylnou představu, že musí akceptovat jím jednostranně změněnou cenu, neboť v opačném případě musí závazkový vztah s účastníkem řízení ukončit a změnit dodavatele, přičemž tato zdánlivá volba vyvolaná zatajením podstatné informace o absenci oprávnění účastníka řízení k popsánému jednostrannému zásahu do závazkového vztahu a o tom, že původní smlouva s dohodnutým ceníkem je stále pro obě smluvní strany závazná, navíc učiněné takovým způsobem a v takový čas, kdy mohla vyvolat klamný dojem o tom, že tímto způsobem postupují standardně všichni dodavatelé na trhu, mohla vést spotřebitele k rozhodnutí, které by jinak neučinil.

VI.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil tím, že dvěma dílčími útoky užil jakožto prodávající v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 věty druhé a ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu agresivní obchodní praktiku, neboť po spotřebiteli panu [REDAKCE], odběrné místo EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] požadoval platbu za sdružené služby dodávky elektřiny, které mu dodal i přes to, že si je od něj spotřebitel neobjednal, a to

- a) za období od 2. března 2022 do 2. května 2022 prostřednictvím Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 4. května 2022,
- b) za období od 3. května 2022 do 10. května 2022 prostřednictvím Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 17. května 2022.

VII.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil tím, že jakožto prodávající užil v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 věty druhé a ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu agresivní obchodní praktiku, neboť po spotřebiteli panu [REDAKCE], odběrné místo EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] požadoval platbu za sdružené služby dodávky elektřiny, které mu dodal i přes to, že si je od něj spotřebitel neobjednal, a to za období od 14. června 2023 do 15. srpna 2023 prostřednictvím Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 21. srpna 2023.

VIII.

Podle ust. § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona ve znění do 30. června 2023 se účastníkovi řízení za spáchání tří přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, čtyř přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona, dvou přestupků podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele

a pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele ukládá **úhrnná pokuta ve výši**

250 000 Kč (slovy: dvě stě padesát tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 23724.

IX.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v rozhodném znění, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 23724.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] V rámci šetření Energetického regulačního úřadu (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) provedených pod sp. zn. 06556/2022-ERU (), sp. zn. 13265/2022-ERU (), sp. zn. 10313/2023-ERU (), sp. zn. 03462/2024-ERU (), sp. zn. 19726/2022-ERU () a sp. zn. 03114/2024-ERU () bylo mj. zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele, ust. § 11 odst. 1 písm. j), ust. § 30 odst. 2 písm. d) a ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona a rozporu s ust. § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

Správní řízení sp. zn. OSR-06313/2024-ERU

- [2] Dne 10. května 2024 vložil správní orgán do správního spisu sp. zn. OSR-06313/2024-ERU spisy šetření sp. zn. 06556/2022-ERU, sp. zn. 13265/2022-ERU a sp. zn. 10313/2023-ERU, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 06313-2/2024-ERU.
- [3] Po vyhodnocení všech zjištěných skutečností zahájil správní orgán podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení z moci úřední správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-06313/2024-ERU. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 13. května 2024, č. j. 06313-3/2024-ERU, bylo účastníku řízení doručeno téhož dne. Prostřednictvím oznámení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [4] Dne 16. května 2024 zaslal právní zástupce účastníka řízení žádost o zaslání spisu na CD a o poskytnutí lhůty pro vyjádření minimálně v délce 30 dnů ode dne doručení CD. Přípisem ze dne 4. června 2024, č. j. 06313-6/2024-ERU, zaslal správní orgán právnímu zástupci účastníka řízení CD s kopií správního spisu sp. zn. OSR-06313/2024-ERU.

Správní řízení sp. zn. OSR-07400/2024-ERU

- [5] Dne 6. června 2024 vložil správní orgán do správního spisu sp. zn. OSR-07400/2024-ERU spisy šetření sp. zn. 03462/2024-ERU, sp. zn. 19726/2022-ERU, sp. zn. 03114/2024-ERU a sp. zn. 10313/2023-ERU, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 07400-2/2024-ERU.
- [6] Po vyhodnocení všech zjištěných skutečností zahájil správní orgán podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení z moci úřední správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-07400/2024-ERU. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 6. června 2024, č. j. 07400-3/2024-ERU, bylo účastníku řízení doručeno téhož dne. Prostřednictvím oznámení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [7] Dne 11. června 2024 zaslal právní zástupce účastníka řízení žádost o zaslání spisu na CD a o poskytnutí lhůty pro vyjádření minimálně v délce 30 dnů ode dne doručení CD. Přípisem ze dne 13. června 2024, č. j. 07400-5/2024-ERU, zaslal správní orgán právnímu zástupci účastníka řízení CD s kopií správního spisu sp. zn. OSR-07400/2024-ERU.

Správní řízení sp. zn. OSR-08046/2024-ERU

- [8] Usnesením ze dne 17. června 2024, č. j. 08046-1/2024-ERU, bylo rozhodnuto o spojení správních řízení sp. zn. OSR-06313/2024-ERU a sp. zn. OSR-07400/2024-ERU vedených s účastníkem řízení a o vedení společného řízení sp. zn. OSR-08046/2024-ERU, o čemž byl účastník řízení prostřednictvím svého právního zástupce dne 18. června 2024 vyrozuměn přípisem, č. j. 08046-2/2024-ERU. Též přípisem vyrozuměl správní orgán účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu i o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit majetkové poměry. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklady pro rozhodnutí ve věci.
- [9] Dne 11. července 2024 bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření právního zástupce účastníka řízení k věci. Námitky budou vypořádány dále v rozhodnutí.
- [10] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následnému vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

- [11] Z úřední činnosti je správnímu orgánu známo, že účastník řízení je držitelem mj. licence na obchod s elektřinou č. 140805731 se zahájením výkonu licencované činnosti ode dne 2. března 2008.

III. I. Spis šetření sp. zn. 03114/2024-ERU – zákazník pan [REDACTED]

- [12] Dne [REDACTED] byla mezi účastníkem řízení a panem [REDACTED] (dále také jen „zákazník“) uzavřena Smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED] pro odběrné místo EAN [REDACTED] na adrese [REDACTED] na dobu 12 měsíců s automatickou prolongací.
- [13] Účastník řízení vystavil dne 14. října 2022 zákazníkovi Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDACTED], ve kterém bylo mj. uvedeno, že závazek ze smlouvy trvá do 1. října 2024, a následně dne 2. října 2023 Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDACTED], ve kterém bylo mj. uvedeno, že závazek ze smlouvy trvá do 1. dubna 2025.

- [14] Dne 22. listopadu 2023 zaslal účastník řízení zákazníkovi informaci o dodávce energie po konci zastropování cen, kterou mu sdělil, že počínaje 1. lednem 2024 je cena silové elektřiny dle stávající smlouvy ve výši [REDAKCE] Kč/MWh bez DPH a nabídl mu přechod na produkt „SESTUPNĚ NANOVO 2025“, se kterým by byla cena silové elektřiny ve výši [REDAKCE] Kč/MWh bez DPH.
- [15] Dne 23. listopadu 2023 požádal zákazník účastníka řízení o zaslání informace o datu možného ukončení závazku a o zaslání kopie platné smlouvy. Z Informace o zpracování osobních údajů pro účely plnění smlouvy a plnění zákonných povinností Dodavatele, kterou účastník řízení zaslal zákazníkovi dne 30. listopadu 2023, mj. vyplývá, že konec platnosti smlouvy má být 1. dubna 2025.
- [16] Dne 18. ledna 2024 podal právní zástupce zákazníka reklamaci termínu možného ukončení smlouvy. Dne 5. února 2024 uznal účastník řízení reklamaci za oprávněnou, neboť chybou systému mělo dojít k evidování chybného data ukončení smlouvy. Ze strany účastníka řízení došlo k nápravě a datum další prolongace, tedy možného ukončení smlouvy, bylo následně uvedeno správně, a to ke dni 13. září 2024.

III. II. Spis šetření sp. zn. 13265/2022-ERU – zákazník [REDAKCE]

- [17] Dne [REDAKCE] uzavřel účastník řízení s podnikající fyzickou osobou [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] IČO: [REDAKCE] (dále také jen „zákazník“), smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny pro odběrné místo zákazníka EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE]. Zákazník k odběrnému místu v rámci podání ze dne 7. srpna 2022 (založeno pod č. j. 13265-1/2022-ERU) uvedl, že objekt byl předloni prohlášen za havarijní a odpojen od elektrické sítě vypnutím hlavního jističe.
- [18] Dne 25. října 2021 vystavil účastník řízení zákazníkovi Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] za období od 13. října 2020 do 12. října 2021, kterým zákazníkovi vyúčtoval spotřebu elektřiny v předmětném odběrném místě ve výši [REDAKCE] MWh.
- [19] Dne 2. listopadu 2021 zaslal zákazník účastníkovi řízení reklamaci předmětného vyúčtování, v níž žádal o prověření spotřeby a snížení záloh. V návaznosti na tento e-mail byl zákazník pro dořešení reklamace požádán účastníkem řízení dne 23. listopadu 2021 o doložení stavu elektroměru, neboť jeho stav byl ve vyúčtování stanoven odhadem. Dne 13. ledna 2022 zaslal zákazník účastníkovi řízení fotografii stavu elektroměru.
- [20] Dne 13. ledna 2022 postoupil účastník řízení reklamaci příslušnému provozovateli distribuční soustavy. Dne 21. ledna 2022 obdržel účastník řízení vyjádření od provozovatele distribuční soustavy s informací, že mu budou zaslána opravná fakturační data.
- [21] Na základě přijaté opravy stavu elektroměru od provozovatele distribuční soustavy vystavil účastník řízení zákazníkovi dne 13. června 2022 Opravné vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] za období od 13. října 2020 do 12. října 2021 s výsledným přeplatkem ve výši [REDAKCE] Kč (vyúčtována spotřeba 0 MWh). Vyúčtování bylo zákazníkovi zasláno dne 15. června 2022.
- [22] Ve vyjádření ze dne 2. září 2022 (založeno pod č. j. 13265-6/2022-ERU) účastník řízení uvedl, že z důvodu chyb fakturačního systému a v souvislosti s překlenutím DPH do standardního režimu na 21 % přerušil od ledna do března 2022 vystavování opravných daňových dokladů. Dále účastník řízení uvedl, že reklamaci zákazníka eviduje jako vyřešenou až ke dni 13. června 2022 z důvodu pochybení svého zaměstnance.

III. III. Spis šetření sp. zn. 03462/2024-ERU – zákazník společnost [REDAKCE]

- [23] Dne 27. listopadu 2023 vystavil účastník řízení společnosti [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] IČO: [REDAKCE] (dále také jen „zákazník“), pro odběrné místo EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] Mimořádné vyúčtování za elektřinu,

daňový doklad č. [REDAKCE] za období od 14. října 2023 do 6. listopadu 2023, ve kterém byl uveden konečný stav elektroměru ve výši [REDAKCE] kWh pro VT a ve výši [REDAKCE] kWh pro NT.

- [24] Dne 30. listopadu 2023 byla starostou [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE] IČO: [REDAKCE] (dále jen „nový zákazník“), podána reklamace předmětného vyúčtování z důvodu nesouhlasu s konečným stavem elektroměru. K prokázání skutečného stavu elektroměru předložil nový zákazník fotografie elektroměru. Reklamace byla podána e-mailem, kdy v kopii byl uveden i zákazník.
- [25] Na žádost účastníka řízení zaslal dne 6. prosince 2023 nový zákazník Předávací protokol ze dne 26. října 2023 (týkající se nebytových prostor) mezi ním a zákazníkem, v němž je uveden konečný stav elektroměru [REDAKCE] kWh pro VT a [REDAKCE] kWh pro NT.
- [26] Dne 7. prosince 2023 byla i zákazníkem podána reklamace předmětného vyúčtování z důvodu nesouhlasu s konečným stavem elektroměru. K prokázání skutečného stavu elektroměru předložil zákazník fotografie elektroměru.
- [27] Obě reklamace, tj. reklamace nového zákazníka i reklamace zákazníka, byly účastníkem řízení sloučeny.
- [28] Reklamace byla dne 8. prosince 2023 postoupena provozovateli distribuční soustavy k vyjádření. Provozovatel distribuční soustavy reklamaci dne 11. prosince 2023 akceptoval, neboť předchozí odečet, který byl stanoven odhadem, neodpovídal skutečnosti. Účastník řízení následně vystavil zákazníkovi dne 13. prosince 2023 Opravné vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE].
- [29] Účastník řízení se k předmětné situaci vyjádřil dne 25. března 2024 (založeno pod č. j. 03462-6/2024-ERU). Uvedl, že dne 14. prosince 2023 bylo odesláno vyjádření k reklamaci společně s opravným vyúčtováním a oznámením o jednostranném zápočtu na e-mail, ze kterého byla prvotní reklamace podána, tedy na e-mail starosty [REDAKCE]. Ze strany účastníka řízení nedošlo k dodržení vlákna, a tedy do příjemců nebyl zařazen i zákazník. Účastník řízení dále sdělil, že vzhledem k tomu, že jej tato nešťastná situace velmi mrzí, došlo ke stornování vymáhacích poplatků ve výši [REDAKCE] Kč, které vrátí zákazníkovi na bankovní účet, ze kterého byly uhrazeny.

III. IV. Spis šetření sp. zn. 06556/2022-ERU – zákazník pan [REDAKCE]

- [30] Dne [REDAKCE] uzavřel účastník řízení s panem [REDAKCE] (dále také jen „zákazník“) Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDAKCE] pro odběrné místo zákazníka EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE]. Požadovaný termín zahájení dodávky elektřiny byl ode dne 2. března 2022.
- [31] Přípisem ze dne 20. ledna 2022 sdělil účastník řízení zákazníkovi novou výši cen silové elektřiny a stálého měsíčního platu, které měly být účinné ode dne 2. března 2022. Zákazník byl také poučen o právu vypovědět závazek ze smlouvy.
- [32] Dne 3. února 2022 uzavřela společnost innogy Energie, s.r.o., se sídlem Limuzská 3135/12, Strašnice, 100 00 Praha 10, IČO: 499 03 209 (dále jen „nový dodavatel“), se zákazníkem smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny pro výše uvedené odběrné místo zákazníka. Požadovaný termín zahájení dodávky elektřiny byl ode dne 16. března 2022.
- [33] Dne 4. února 2022 zaslal nový dodavatel účastníku řízení výpověď smlouvy uzavřené dne 8. prosince 2020 se zákazníkem dle ust. § 11b odst. 1 energetického zákona s požadovaným datem ukončení ke dni 15. března 2022. Dne 24. února 2022 však obdržel od účastníka řízení informaci, že výpověď nebyla přijata z důvodu neexistence platné smlouvy se zákazníkem.
- [34] Dne 4. února 2022 zaslal zákazník účastníku řízení e-mailem výpověď smlouvy z důvodu nesouhlasu se zvýšením ceny. Přípisem ze dne 13. února 2022 sdělil účastník řízení zákazníkovi, že dle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona akceptuje jeho žádost a smlouva bude ukončena k datu 1. března 2022.

Pro úplnost správní orgán konstatuje, že zákazník zaslal účastníkovi řízení řadu dalších e-mailů, kterými urgoval akceptaci výpovědi smlouvy, nebo i odvolával svou výpověď a znovu ji potvrzoval.

- [35] Z výpisu z informačního systému operátora trhu ze dne 21. dubna 2022 (založeno pod č. j. 06556-9/2022-ERU) vyplývá, že ode dne 2. března 2022 dodával do odběrného místa zákazníka elektřinu účastník řízení.
- [36] Nový dodavatel opětovně zaslal účastníkovi řízení dne 7. března 2022 výpověď smlouvy uzavřené dne 8. prosince 2020 se zákazníkem dle ust. § 11b odst. 1 energetického zákona, tentokrát s požadovaným datem ukončení ke dni 15. dubna 2022. Dne 18. března 2022 obdržel reakci účastníka řízení na zaslanou výpověď, která byla znovu nepřijata z důvodu neevidence platné smlouvy se zákazníkem. K uvedenému účastník řízení následně v rámci šetření sdělil (založeno pod č. j. 06556-14/2022-ERU), že zamítnutí bylo způsobeno chybou interního systému, kdy se nepropsalo zahájení dodávek do odběrného místa zákazníka, ale v systému bylo stále zobrazeno odstoupení od smlouvy (výpověď).
- [37] Dne 22. dubna 2022 kontaktoval zákazník zákaznickou linku účastníka řízení z důvodu, že dodávky do jeho odběrného místa nebyly řádně ukončeny. Na základě telefonického hovoru, kdy zákazník požadoval zrušení smlouvy, účastník řízení zpracoval znovu výpověď s nejbližším možným termínem ukončení, a to ke dni 9. května 2022. Přípisem ze dne 29. dubna 2022 sdělil účastník řízení zákazníkovi, že ve smyslu ust. § 11a odst. 4 energetického zákona akceptuje jeho žádost a smlouva bude ukončena k datu 9. května 2022.
- [38] Z výpisu z informačního systému operátora trhu ze dne 27. července 2022 (založeno pod č. j. 06556-12/2022-ERU) vyplývá, že do odběrného místa zákazníka dodával účastník řízení elektřinu do 10. května 2022 a od 11. května 2022 pak nový dodavatel.
- [39] Dne 4. května 2022 vystavil účastník řízení zákazníkovi Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] za období od 2. března 2022 do 2. května 2022, kterým požadoval úhradu nedoplatku ve výši [REDAKCE] Kč. Zákazník nedoplatek uhradil dne 5. května 2022.
- [40] Dne 17. května 2022 vystavil účastník řízení zákazníkovi Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] za období od 3. do 10. května 2022, kterým požadoval úhradu nedoplatku ve výši [REDAKCE] Kč. Zákazník nedoplatek uhradil dne 18. května 2022.

III. V. Spis šetření sp. zn. 10313/2023-ERU – zákazník pan [REDAKCE]

- [41] Dne [REDAKCE] uzavřel účastník řízení s panem [REDAKCE] (dále také jen „zákazník“) pro odběrné místo EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] Smlouvu o poskytování služeb č. [REDAKCE].
- [42] V rámci Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 8. srpna 2022 stanovil účastník řízení zákazníkovi novou výši zálohových plateb, kdy za měsíc srpen 2022 stanovil zálohové platby ve výši 1 320 Kč a od září 2022 pak zálohové platby ve výši po 880 Kč; zálohové platby měly být splatné do 20. kalendářního dne v daném měsíci.
- [43] Z předloženého přehledu plateb přijatých od zákazníka (založeno pod č. j. 10313-13/2023-ERU) mj. vyplývá, že (i) zákazník neuhradil zálohovou platbu za měsíc srpen 2022 ve výši 1 320 Kč, (ii) na zálohové platby za měsíce září 2022 až prosinec 2022 byl započten úsporný tarif po 880 Kč, vyjma měsíce prosinec 2022, kdy na zálohovou platbu byla započtena zbývající částka ve výši 860 Kč (20 Kč zůstalo neuhrzeno), a (iii) zákazník neuhradil zálohové platby za měsíce leden 2023 až březen 2023 po 880 Kč.
- [44] Zákazník tedy nehradil včas zálohové platby, a proto mu účastník řízení zaslal dne 26. srpna 2022 připomínku ohledně neuhrzené částky ve výši 1 320 Kč. Dále účastník řízení zaslal zákazníkovi dne 5. října 2022 výzvu před přerušением dodávky elektřiny, následně pak Upomínku č. [REDAKCE].

ze dne 27. prosince 2022 (na 1 340 Kč), Upomínku č. [REDAKCE] ze dne 30. ledna 2023 (2 220 Kč) a Upomínku č. [REDAKCE] ze dne 13. února 2023 (2 220 Kč).

- [45] Dne 22. února 2023 uhradil zákazník částku ve výši 1 080 Kč. Téhož dne zadal účastník řízení v portálu provozovatele distribuční soustavy požadavek na odpojení odběrného místa zákazníka pro neplacení, kdy se konkrétně jednalo o dlužnou částku ve výši 2 220 Kč. K přerušení dodávek elektřiny do předmětného odběrného místa došlo ke dni 1. března 2023.
- [46] Jelikož pohledávka účastníka řízení nebyla i nadále uhrazena, zaslal účastník řízení zákazníkovi další upomínky, a to dne 27. února 2023 Upomínku č. [REDAKCE] (2 220 Kč), dne 13. března 2023 Upomínku č. [REDAKCE] (2 220 Kč) a dne 27. března 2023 Upomínku č. [REDAKCE] (3 300 Kč). Pro úplnost správní orgán uvádí, že účastník řízení vystavil zákazníkovi také několik faktur (založeny pod č. j. 10313-6/2023-ERU) ohledně poplatků za upomínky po 100 Kč.
- [47] Dne 5. dubna 2023 uhradil zákazník účastníku řízení celou dlužnou částku ve výši 3 300 Kč a připojovací poplatek ve výši 2 160 Kč. Dne 6. dubna 2023 požádal účastník řízení o obnovení dodávek elektřiny do odběrného místa zákazníka; dodávky elektřiny byly obnoveny dne 11. dubna 2023.
- [48] Přípisem ze dne 12. dubna 2023 informoval účastník řízení zákazníka, že ke dni 19. dubna 2023 bude smlouva z důvodu neplacení ukončena (založeno pod č. j. 10313-6/2023-ERU).
- [49] Dne 12. dubna 2023 zadal účastník řízení v portálu provozovatele distribuční soustavy požadavek na zkrácení dodávek s demontáží měřidla v odběrném místě zákazníka s požadovaným datem ke dni 19. dubna 2023. Elektroměr byl v odběrném místě zákazníka demontován dne 25. května 2023 a opětovně nainstalován dne 14. června 2023.
- [50] Dne 5. června 2023 zadal účastník řízení v informačním systému operátora trhu požadavek na „zahájení dodávek elektřiny do odběrného místa nově připojeného zákazníka“. Z výpisu z informačního systému operátora trhu (založeno pod č. j. 10313-2/2023-ERU) vyplývá, že účastník řízení dodával elektřinu do odběrného místa zákazníka do 19. dubna 2023 a následně od 14. června 2023.
- [51] Účastník řízení k uvedenému v rámci šetření dne 27. června 2023 (založeno pod č. j. 10313-5/2023-ERU) a dne 12. července 2023 (založeno pod č. j. 10313-10/2023-ERU) uvedl, že došlo k individuálnímu pochybení jeho zaměstnance, který před podáním požadavku na demontáž měřidla řádně neprovedl kontrolu uhrazených pohledávek, a tedy nepozastavil žádost o demontáž měřidla. S ohledem na pochybení účastník řízení stornoval připojovací poplatek ve výši 2 160 Kč a po započtení jiné pohledávky jej dne 27. června 2023 poukázal zpět zákazníkovi. Účastník řízení dále sdělil, že došlo k obnovení smluvního vztahu se zákazníkem a výše uvedená smlouva byla od 14. června 2023 opět aktivní.
- [52] Dne 21. srpna 2023 vystavil účastník řízení zákazníkovi Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] za období od 14. června 2023 do 15. srpna 2023, kterým požadoval úhradu dodávky elektřiny ve výši [REDAKCE] Kč, na níž započtl částku ve výši 2 000 Kč jakožto uhrazené měsíční zálohy, do uvedeného odběrného místa.

III. VI. Spis šetření sp. zn. 19726/2022-ERU – zákazník pan [REDAKCE]

- [53] Dne [REDAKCE] uzavřel účastník řízení prostřednictvím společnosti [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], s panem [REDAKCE] (dále také jen „zákazník“ nebo „spotřebitel“) Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDAKCE] (Smlouva o poskytování služeb elektřina č. [REDAKCE]), na základě které měla být účastníkem řízení dne 1. listopadu 2022 zahájena dodávka elektřiny do odběrného místa EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] v produktu „[REDAKCE]“. Smlouva byla uzavřena na dobu dvou let. V distribuční sazbě zákazníka měla činit cena silové elektřiny dle ceníku částku ve výši [REDAKCE] Kč/MWh bez DPH pro VT i NT.

- [54] Dne 27. září 2022 oznámil účastník řízení zákazníkovi zvýšení ceny dodávky elektřiny s účinností od 1. listopadu 2022. Účastník řízení zákazníkovi sdělil, že musí reagovat na další nárůst velkoobchodních cen, ač si uvědomuje, že cena mohla být hlavní motivací zákazníka pro změnu dodavatele, a vyjádřil lítost, že ji neudrží pro zákazníka na stávající úrovni. Dále zákazníkovi sdělil, že jakmile vstoupí nařízení vlády týkající se zastropování cen elektřiny a zemního plynu v platnost, bude cena upravena. V distribuční sazbě zákazníka by činila cena silové elektřiny dle nového ceníku částku ve výši [REDACTED] Kč/MWh bez DPH pro VT i NT.
- [55] Dne 21. října 2022 obdržel účastník řízení od zákazníka výpověď smlouvy ve smyslu ust. § 11a odst. 4 energetického zákona z důvodu zvýšení obchodní složky ceny. Přípisem ze dne 30. října 2022 sdělil účastník řízení zákazníkovi, že smlouva bude ukončena ke dni 15. listopadu 2022.
- [56] Účastník řízení k předmětné situaci dne 12. prosince 2022 (založeno pod č. j. 19726-6/2022-ERU) uvedl, že z důvodu systémové chyby při rozesílání oznámení o zvýšení ceny, které nerefletovalo zvláštní garanci obsaženou v ceníku, kterou měl zákazník sjednatu při uzavření smlouvy, byl i zákazník informován o zvýšení ceny před zahájením dodávky elektřiny.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [57] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [58] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachatelé lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [59] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky, energetický zákon a zákon o ochraně spotřebitele. Všechny uvedené zákony byly novelizovány v mezidobí od spáchání vytýkaných jednání účastníka řízení.
- [60] Ke změně došlo ve vztahu k nyní projednávaným přestupkům v energetickém zákoně (i) ve znění do 31. prosince 2023 [výrok I. tohoto rozhodnutí] v porovnání s aktuálním zněním, kdy přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona (ve znění pozdějších předpisů) se může dopustit držitel licence i porušením povinnosti uvedené v ust. § 11 odst. 9 téhož zákona, a (ii) ve znění do 31. prosince 2021 [výrok II. a) tohoto rozhodnutí] v porovnání s aktuálním zněním, kdy přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (ve znění pozdějších předpisů) se může dopustit držitel licence na obchod s elektřinou i porušením povinnosti uvedené v ust. § 12c odst. 2 téhož zákona. Došlo tedy pouze k rozšíření skutkových podstat uvedených přestupků.
- [61] Dále došlo k přečíslování ustanovení týkajících se možného správního trestu u projednávaných přestupků. Nová ustanovení obsahují však totožnou výši možné pokuty za případný přestupek.
- [62] Dále došlo s účinností od 1. ledna 2024 k přeformulování povinnosti uvedené v ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona. Pro účely tohoto správního řízení však není změna rozhodná.
- [63] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán dále porovnal i zbylá ustanovení (i) zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění, (ii) energetického zákona a jeho novelizovaného znění a (iii) zákona o ochraně spotřebitele a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených

povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, taktéž jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupků. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytykaná jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

IV. II. Obecný právní rámec – energetický zákon

- [64] Přestupku dle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona (ve znění do 31. prosince 2023) se dopustí držitel licence tím, že nesplní některou z povinností podle ust. § 11 odst. 1 až 4 téhož zákona.
- [65] Podle ust. § 11 odst. 1 písm. j) energetického zákona je držitel licence povinen při výkonu licencované činnosti uvádět pravdivé a úplné informace o podmínkách dodávek energie.
- [66] Přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s elektřinou tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 12c odst. 2 nebo ust. § 30 odst. 2 téhož zákona.
- [67] Podle ust. 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona je obchodník s elektřinou povinen dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat Úřadu úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat ji způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- [68] Podle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky elektřiny nebo na nevrácení zaplacených přeplatků, a to do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.
- [69] Podle ust. 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona (ve znění do 31. prosince 2023) je obchodník s elektřinou povinen při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby nebo změny dodavatele elektřiny uvádět pravdivé a úplné informace a na žádost Úřadu předložit údaje a podklady sloužící k jejich ověření.
- [70] Přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s elektřinou tím, že přeruší nebo ukončí dodávku elektřiny zákazníkovi v rozporu s ust. § 30 odst. 1 písm. d) téhož zákona.
- [71] Podle ust. § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona má obchodník s elektřinou právo ukončit nebo přerušit dodávku elektřiny zákazníkům při neoprávněném odběru elektřiny.
- [72] Podle ust. § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona je neoprávněným odběrem elektřiny z elektrizační soustavy odběr při opakovaném neplnění platebních povinností nebo platebních povinností, vyplývajících z náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem elektřiny, které nejsou splněny ani po upozornění.

IV. III. Právní posouzení skutků – energetický zákon

- [73] Účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 140805731 se zahájením výkonu licencované činnosti od 2. března 2008.

IV. III. I. Neuvedení pravdivých informací o podmínkách dodávky energie

- [74] Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení a zákazník pan [REDACTED] uzavřeli dne [REDACTED] Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED] na dobu určitou, a to na 12 měsíců s automatickou prolongací.
- [75] S ohledem na obecné zásady počítání času [viz ust. § 40 odst. 1 písm. b) správního řádu] končí lhůta určená podle měsíců uplynutím toho dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy došlo

ke skutečnosti určující počátek lhůty. Konec závazkového vztahu mezi účastníkem řízení a zákazníkem tedy připadl vždy na 13. září.

- [76] Podle ust. § 6 odst. 4 písm. e) vyhlášky č. 207/2021 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, ve znění účinném do 31. července 2024, obsahuje část C vyúčtování informace o datu ukončení závazku ze smlouvy a o datu, kdy dochází ke změně produktu nebo ceny, je-li taková změna produktu nebo ceny sjednána.
- [77] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že (i) ve Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 14. října 2022 je v části C uvedeno možné ukončení závazku ze smlouvy dne 1. října 2024 a (ii) ve Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 2. října 2023 možného ukončení dne 1. dubna 2025. V obou vyúčtováních je tak uvedeno nepravdivé datum možného ukončení závazku ze smlouvy, když v případě Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 14. října 2022 mělo být uvedeno datum 13. září 2023 a v případě Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 2. října 2023 datum 13. září 2024.
- [78] Dále z „Informace o zpracování osobních údajů pro účely plnění smlouvy a plnění zákonných povinností Dodavatele“ ze dne 30. listopadu 2023, poskytnuté účastníkem řízení zákazníkovi v souladu s ust. § 30 odst. 2 písm. m) energetického zákona, vyplývá konec platnosti smlouvy dne 1. dubna 2025, ač správná (pravdivá) informace měla být 13. září 2024.
- [79] Správní orgán uzavírá, že účastník řízení při výkonu licencované činnosti, tedy při zajišťování dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice zákazníkovi, poskytl zákazníkovi ve třech případech nepravdivé informace týkající se data možného ukončení závazku ze Smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE], ač je podle ust. § 11 odst. 1 písm. j) energetického zákona povinen při výkonu licencované činnosti uvádět pravdivé a úplné informace o podmínkách dodávek energie, mezi které beze sporu patří i datum možného ukončení závazku.

IV. III. II. Nedodržení stanovené kvality dodávek a služeb

- [80] Parametry kvality dodávek elektřiny ve smyslu ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona jsou stanoveny jako standardy vyhláškou o kvalitě dodávek elektřiny, která stanovuje požadovanou kvalitu dodávek a služeb souvisejících s regulovanými činnostmi v elektroenergetice, včetně výše náhrad za jejich nedodržení, postupy a lhůty pro uplatnění nároku na náhrady a postupy pro vykazování dodržování kvality dodávek a služeb.

Zákazník [REDAKCE]

- [81] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že zákazník podnikající fyzická osoba [REDAKCE] podal dne 2. listopadu 2021 e-mailem k účastníku řízení reklamaci Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 25. října 2021, kdy nesouhlasil zejména s výší uvedené spotřeby.
- [82] Den 2. listopadu 2021 je tedy nutno považovat za rozhodný den pro začátek běhu 15denní lhůty podle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny. Poslední, 15. den této lhůty připadl na 17. listopad 2021, což je státní svátek dle ust. § 1 zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů. S odkazem na ust. § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu je tedy posledním dnem lhůty pro zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka nejbližší příští pracovní den, tj. 18. listopad 2021.
- [83] Účastník řízení vyřídil předmětnou reklamaci zákazníka až dne 15. června 2022, a to zasláním (e-mailem) Opravného vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 13. června 2022, což lze dle správního orgánu vzhledem k průvodnímu e-mailu účastníka řízení považovat za uznání reklamace podané zákazníkem.

- [84] Ze strany účastníka řízení tak v souvislosti s řešením podané reklamace vyúčtování nebyl dodržen standard lhůty pro vyřízení reklamace stanovený ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny, jelikož účastník řízení nezaslal písemné vyřízení reklamace zákazníka ve lhůtě 15 kalendářních dnů od doručení reklamace, tedy nejpozději dne 18. listopadu 2021, ale až dne 15. června 2022.
- [85] Z výše uvedeného je zřejmé, že účastník řízení nedodržel ve vztahu k zákazníkovi [REDAKCE] standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny stanovený ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny, čímž porušil ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona, neboť v daném případě nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb.
- [86] Co se týče počtu dnů prodlení, tak správní orgán nezapočítává do prodlení (i) s odkazem na ust. § 3 odst. 2 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny dobu od 23. listopadu 2021 do 13. ledna 2022 (tj. doba, než zákazník účastníku řízení prokázal stav měřidla pro dořešení reklamace – viz bod [19] tohoto rozhodnutí) a (ii) s odkazem na ust. § 20 odst. 2 vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny dobu od 13. do 21. ledna 2022 (tj. doba, po kterou byla reklamace postoupena provozovateli distribuční soustavy k vyjádření – viz bod [20] tohoto rozhodnutí). Prodlení účastníka řízení tedy trvalo 149 dnů po uplynutí stanovené lhůty.
- [87] Ke skutečnosti, že k prodlení mělo dojít mimo jiné i tím, že účastník řízení v období od ledna do března 2022 nevystavoval opravné daňové doklady, správní orgán uvádí, že účastník řízení již na reklamaci zákazníka ze dne 2. listopadu 2021 reagoval s prodlením, a to až 21. den ode dne jejího doručení, ač měl dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny reklamaci vyřídit do 15 dnů ode dne jejího doručení. Pomine-li správní orgán povinnost účastníka řízení jakožto držitele licence dle ust. § 11 odst. 1 písm. m) energetického zákona, že má mít k plnění svých práv a povinností k dispozici potřebné lidské, technické a finanční zdroje, tak mohl tuto překážku na své straně sdělit zákazníkovi dříve a ne reagovat až na jeho dotaz ze dne 10. června 2022, jak uvedl účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 11. července 2024 (založeno pod č. j. 08046-3/2024-ERU).
- [88] Správní orgán pro úplnost uvádí, že v Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 13. května 2024, č. j. 06313-3/2024-ERU, které bylo účastníku řízení doručeno téhož dne, bylo chybně uvedeno datum 17. listopadu 2021 namísto data 18. listopadu 2021, jenž je uvedeno zde v rozhodnutí (viz bod [82] tohoto rozhodnutí). S ohledem na to, že se jedná o datum pozdější, do kdy měl účastník řízení zaslat písemné vyřízení reklamace zákazníka, má správní orgán za to, že práva účastníka řízení nebyla touto změnou jakkoli dotčena.

Zákazník společnost [REDAKCE]

- [89] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že zákazník společnost [REDAKCE] podal dne 7. prosince 2023 k účastníku řízení reklamaci Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 27. listopadu 2023, kdy nesouhlasil s uvedeným konečným stavem elektroměru.
- [90] Den 7. prosinec 2023 je tedy nutno považovat za rozhodný den pro začátek běhu 15denní lhůty podle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny. Poslední, 15. den této lhůty pro zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka byl 22. prosinec 2023 (pátek). Účastník řízení však předmětnou reklamaci vůči zákazníkovi nevyřídil, což sdělil ve svém vyjádření ze dne 25. března 2024.
- [91] Z výše uvedeného je zřejmé, že účastník řízení nedodržel ve vztahu k zákazníkovi společnosti [REDAKCE] standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny stanovený ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny, čímž porušil ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona, neboť v daném případě nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb.

IV. III. III. Uvedení nepravdivých informací v informačním systému operátora trhu

Zákazník pan [REDACTED]

- [92] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení a zákazník pan [REDACTED] uzavřeli dne [REDACTED] Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED] s požadovaným termínem zahájení dodávky elektřiny ode dne 2. března 2022. Zákazník tuto smlouvu s odkazem na ust. § 11a odst. 4 energetického zákona dne 4. února 2022 vypověděl, což účastník řízení připsal ze dne 13. února 2022 akceptoval s uvedením data ukončení smlouvy k 1. březnu 2022.
- [93] Dne 15. února 2022 zahájil účastník řízení proces změny dodavatele v systému operátora trhu, když požádal o změnu dodavatele pro odběrné místo zákazníka (ze stávajícího dodavatele na sebe). V průběhu správního řízení bylo také zjištěno, že ode dne 2. března 2022 dodával do odběrného místa zákazníka elektřinu účastník řízení.
- [94] Součástí žádosti o změnu dodavatele, která je nezbytná pro uskutečnění změny dodavatele elektřiny, je dle ust. § 33 odst. 4 písm. b), d) a g) vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, v rozhodném znění (dále jen „vyhláška o Pravidlech trhu s elektřinou“), i informace ohledně smlouvy, jejímž předmětem má být dodávka elektřiny.
- [95] S ohledem na výše uvedené je zjevné, že účastník řízení dne 15. února 2022 neuvedl při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny pravdivé informace, neboť v informačním systému operátora trhu uvedl, že disponuje smlouvou o sdružených službách dodávky elektřiny uzavřenou se zákazníkem, ač zákazník tuto smlouvu dne 4. února 2022 vypověděl. Smlouva tak byla vypovězena před zahájením změny dodavatele v informačním systému operátora trhu.
- [96] Správní orgán je toho názoru, že nelze změnu dodavatele elektřiny opírat o v minulosti podepsané dokumenty se zákazníkem, které navíc sám zákazník následně vypověděl. *Ad absurdum* by tak každý dodavatel mohl bránit právu zákazníka na volbu dodavatele a v podstatě řádnému fungování trhu s elektřinou tím, že by zahajoval v podstatě zpětný proces změny dodavatele s tvrzením, že disponuje vůlí zákazníka vyplývající z dokumentace, kterou s ním zákazník v minulosti podepsal, ale kterou však zákazník ukončil. Správní orgán má tak za prokázané, že účastník řízení porušil povinnost stanovenou v ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona.

Zákazník pan [REDACTED]

- [97] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení a zákazník pan [REDACTED] uzavřeli dne [REDACTED] Smlouvu o poskytování služeb č. [REDACTED]. Přípisem označeným jako „Ukončení smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a poskytování služeb z důvodu neplacení smlouvy“ ze dne 12. dubna 2023 informoval účastník řízení zákazníka, že ke dni 19. dubna 2023 je smlouva z důvodu neplacení ukončena. Jelikož smlouva nebyla ukončena na základě vůle spotřebitele, zabýval se správní orgán nejprve tímto jednáním ze soukromoprávního hlediska.
- [98] Podle článku III odst. 1 písm. a) Všeobecných podmínek poskytování služeb je účastník řízení „oprávněn odstoupit od Smlouvy vedle dalších zákonem upravených nebo smluvených důvodů také v následujících případech: Zákazník je po dobu delší než 14 dnů v prodlení s úhradou splatného dluhu a tento dluh nezaplatí ani přes dodatečné upozornění ze strany Dodavatele nebo Zákazník alespoň ve dvou případech nesplní svůj peněžitý dluh řádně a včas“.
- [99] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že zákazník se dostal do prodlení s úhradou plateb, kdy nesplnil více jak ve dvou případech svůj peněžitý dluh řádně a včas (viz bod [43] tohoto rozhodnutí), a to i přes to, že jej k tomu účastník řízení vyzval (viz body [44] a [46] tohoto rozhodnutí). Účastník řízení tedy byl oprávněn ukončit závazek ze smlouvy se zákazníkem.

- [100] Ke skutečnosti, že k úhradě celého dluhu zákazníka došlo dne 5. dubna 2023 a závazek ze smlouvy byl ukončen přípisem ze dne 12. dubna 2023 k datu 19. dubna 2023, správní orgán uvádí, že k ukončení smlouvy se zákazníkem došlo beze sporu pochybením zaměstnance účastníka řízení, který řádně neprovedl kontrolu uhrazených pohledávek (viz vyjádření účastníka řízení ze dne 27. června 2023, založeno pod č. j. 10313-5/2023-ERU, a ze dne 12. července 2023, založeno pod č. j. 10313-10/2023-ERU). Správní orgán se proto dále zabýval tím, zda je takové právní jednání účastníka řízení platné.
- [101] Správní orgán vycházel z ust. § 574 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v rozhodném znění (dále jen „občanský zákoník“), které stanovuje, že na právní jednání je třeba spíše hledět jako na platné než jako na neplatné. Preference platnosti jednání před jeho neplatností vychází z předpokladu, že pokud účastník právně jedná, činí tak proto, aby svým projevem vůle vyvolal zamýšlené právní následky. Vzniknou-li pochybnosti o významu projevené vůle, je třeba tyto pochybnosti odstranit a právní jednání vyložit takovým způsobem, který umožňuje, aby právní jednání zamýšlené právní následky skutečně vyvolalo, tedy způsobem, který vede k závěru o platnosti právního jednání. Je-li účastníkem projevená vůle nejasná nebo obtížně srozumitelná a jeden z možných výkladů vede k závěru o neplatnosti právního jednání, zatímco jiný k závěru o jeho platnosti, je třeba upřednostnit ten druhý z nich [srov. *Lavický, P. a kol.* Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1832].
- [102] Správní orgán proto konstatuje, že soukromoprávní jednání účastníka řízení vůči zákazníkovi je platné, a to s ohledem na znění Všeobecných podmínek poskytování služeb, se všemi z toho plynoucími právními účinky. Ke dni 19. dubna 2023 tedy účastník řízení skutečně ukončil závazek z předmětné smlouvy.
- [103] Dne 5. června 2023 zahájil účastník řízení proces změny dodavatele v systému operátora trhu, když zadal požadavek na „zahájení dodávek elektřiny do odběrného místa nově připojeného zákazníka“ (z žádného dodavatele opětovně na sebe). Dodávky elektřiny do odběrného místa zákazníka byly zahájeny ke dni 14. června 2023.
- [104] Součástí žádosti o změnu dodavatele, která je nezbytná pro uskutečnění změny dodavatele elektřiny, je dle ust. § 33 odst. 4 písm. b), d) a g) vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou i informace ohledně smlouvy, jejímž předmětem má být dodávka elektřiny.
- [105] S ohledem na výše uvedené je zjevné, že účastník řízení dne 5. června 2023 neuvedl při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny pravdivé informace, neboť v informačním systému operátora trhu uvedl, že disponuje smlouvou o sdružených službách dodávky elektřiny uzavřenou se zákazníkem, ač účastník řízení tuto smlouvu ke dni 19. dubna 2023 ukončil. V průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by účastník řízení uzavřel se zákazníkem novou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, příp. smlouvy o dodávkách elektřiny. Uvedené ostatně netvrdil ani účastník řízení, který uváděl pouze „obnovení smlouvy“, aniž by doložil, že k projevu vůle obou stran skutečně došlo. Správní orgán má tak za prokázané, že účastník řízení porušil povinnost stanovenou v ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona.

IV. III. IV. Ukončení dodávek elektřiny do odběrného místa z důvodu neoprávněného odběru

- [106] Obchodník s elektřinou má dle ust. § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona právo ukončit nebo přerušit dodávku elektřiny zákazníkům při neoprávněném odběru elektřiny. Jedná se o právo obchodníka s elektřinou a je jen a pouze na jeho uvážení, zda tohoto práva využije či nikoliv. Nelze ovšem po držiteli licence legitimně požadovat, aby službu (tj. dodávky elektřiny a související služby v elektroenergetice) poskytoval zákazníkovi i s vědomím, že dochází k neoprávněnému odběru, který je ostatně ust. § 51 odst. 2 energetického zákona zakázán. Je samozřejmé, že s tímto právem obchodníka s elektřinou koresponduje i odpovědnost z toho plynoucí, pokud by použitím tohoto práva porušil práva svých zákazníků, tedy především kdyby nesprávně vyhodnotil důvody pro ukončení nebo přerušení dodávek, které mu umožňuje zákon.

- [107] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení a zákazník pan [REDACTED] uzavřeli dne [REDACTED] Smlouvu o poskytování služeb č. [REDACTED].
- [108] Nejprve správní orgán přistoupil k posouzení, zda v odběrném místě zákazníka pana [REDACTED] došlo k neoprávněnému odběru elektřiny ve smyslu ust. § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona, na který poukazoval účastník řízení, a zda tak byl účastník řízení oprávněn ukončit/přerušit dodávku elektřiny zákazníkovi ve smyslu ust. § 30 odst. 1 písm. d) téhož zákona, resp. zda byl oprávněn předat provozovateli distribuční soustavy žádost o přerušení/ukončení dodávek elektřiny do odběrného místa zákazníka ve smyslu ust. § 56 Pravidel trhu s elektřinou.
- [109] Ust. § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona vyžaduje splnění dvou znaků neoprávněného odběru, a to (i) opakovanost nesplnění platebních povinností a (ii) nesplnění platebních povinností ani po upozornění.
- [110] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se zákazník dostal do prodlení s úhradou zálohových plateb (viz bod [43] tohoto rozhodnutí). Znak opakovanosti nesplnění platebních povinností má správní orgán tak ke dni předání žádosti o přerušení dodávek elektřiny provozovateli distribuční soustavy, tj. ke dni 22. února 2023, za splněný; stejně tak i požadavek na nesplnění platebních povinností ani po upozornění (viz bod [44] tohoto rozhodnutí). Správní orgán tak uzavírá, že účastník řízení dne 1. března 2023 přerušil (nechal přerušit) dodávky elektřiny do odběrného místa zákazníka oprávněně, neboť v odběrném místě docházelo k neoprávněnému odběru ve smyslu ust. § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona.
- [111] Dne 12. dubna 2023 podal účastník řízení žádost o ukončení dodávek elektřiny do odběrného místa zákazníka (s demontáží měřidla). Zde však nelze dospět k závěru, že ke dni předání žádosti o ukončení dodávek byl naplněn znak opakovanosti nesplnění platebních povinností zákazníka, když dluh zákazníka vůči účastníkovi řízení byl dne 5. dubna 2023 zcela uhrazen. Nelze tedy dospět k závěru, že v odběrném místě zákazníka docházelo ke dni podání žádosti o ukončení dodávek, tj. ke dni 12. dubna 2023, k neoprávněnému odběru ve smyslu ust. § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona. Pro úplnost správní orgán konstatuje, že v průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by v odběrném místě zákazníka docházelo k neoprávněnému odběru elektřiny ve smyslu ust. § 51 odst. 1 energetického zákona z jiného důvodu.
- [112] I přes to, že si účastník řízení musel být vědom toho, že uhrazením dluhu odpadl důvod pro ukončení dodávky elektřiny do odběrného místa zákazníka (správní orgán v této souvislosti poukazuje na to, že na žádost účastníka řízení byla ke dni 11. dubna 2023 obnovena dodávka elektřiny do odběrného místa zákazníka), když k plnění svých práv a povinností je účastník řízení jakožto držitel licence povinen mít ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. m) energetického zákona k dispozici potřebné mj. technické a lidské zdroje, podal dne 12. dubna 2023 do systému provozovatele distribuční soustavy žádost o ukončení dodávek elektřiny do odběrného místa zákazníka, na základě které byly dodávky do odběrného místa zákazníka ukončeny ke dni 19. dubna 2023. Účastník řízení tímto jednal v rozporu se svým právem podle ust. § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona.

IV. III. V. Formální a materiální stránka přestupků – energetický zákon

- [113] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto

třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. V této souvislosti se správní orgán zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaných přestupků.

- [114] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.

Přestupky podle výroku I. tohoto rozhodnutí

- [115] Správní orgán má na základě výše uvedeného (viz část IV. III. I. tohoto rozhodnutí) za prokázané, že jednáními účastníka řízení v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. j) téhož zákona ve vztahu k zákazníkovi panu [REDAKCE] byla naplněna formální stránka tří přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona.
- [116] Co se týče materiální stránky přestupků, tak v popsanych jednáních účastníka řízení je možné shledat jistou společenskou škodlivost spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníka (konkrétně narušení svobodné vůle zákazníka týkající se možné změny dodavatele elektřiny). Obchodník je povinen poskytnout zákazníkovi informaci o datu ukončení dodávky elektřiny. Smyslem je zejména umožnit plynulé navázání dodávky při změně dodavatele. Pokud je však zákazníkovi uváděno chybné datum možného ukončení závazku, není tato povinnost obchodníkem s elektřinou splněna a zákazník je tak poškozen (např. případným oddálením změny dodavatele elektřiny, vystavením se riziku nutnosti úhrady smluvní pokuty apod.). Kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení práv zákazníků.
- [117] Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení v případě jednání specifikovaných ve výroku I. tohoto rozhodnutí, která dosahuje vyšší než nepatrné míry intenzity, jež odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky tří přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona.
- [118] Pro úplnost správní orgán konstatuje, že oproti Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 6. června 2024, č. j. 07400-3/2024-ERU, dospěl k závěru, že se nejedná o pokračování v přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, když nelze dospět k přesvědčivému závěru o blízké časové souvislosti jednotlivých dílčích útoků, ale o tři samostatné přestupky podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona. Jelikož se nejedná o zásadní/rozsáhlou změnu právní kvalifikace a vymezení skutků je totožné, má správní orgán za to, že účastník řízení není tímto postupem správního orgánu jakkoli zkrácen na svých právech.

Přestupky podle výroku II. tohoto rozhodnutí

- [119] Správní orgán má na základě výše uvedeného (viz část IV. III. II. tohoto rozhodnutí) za prokázané, že jednáními účastníka řízení v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. d) téhož zákona ve vztahu k zákazníkům [REDAKCE] a společnosti [REDAKCE] byla naplněna formální stránka dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.
- [120] Účastník řízení ve dvou případech nedodržel lhůtu k zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka ohledně vyúčtování dodávky elektřiny, kdy v jednom případě se účastník řízení dostal do prodlení v délce 149 dnů a ve druhém případě nebylo zjištěno, že by písemné vyřízení reklamace bylo zákazníkovi vůbec odesláno (o tomto svědčí i podnět, který zákazník podal k Úřadu dne 4. března 2024). V jednáních účastníka řízení je tedy možné shledat jistou společenskou škodlivost spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníků, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení práv zákazníků. Těmito jednáními

účastníka řízení došlo k narušení práv zákazníků na řádné a včasné poskytnutí informace ohledně jimi uplatněných reklamací vyúčtování sdružených služeb dodávek elektřiny.

- [121] S námitkou účastníka řízení týkající se nenaplnění materiální stránky přestupku ve vztahu ke společnosti [REDAKCE], kdy dle účastníka řízení byla reklamáce vyřízena, ale zákazník o vyřízení nebyl pouze informován, správní orgán nesouhlasí a poukazuje na znění ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny, které výslovně vyžaduje zaslání písemného vyřízení reklamáce zákazníkovi, a také na ust. § 570 odst. 1 občanského zákoníku, které stanovuje, že právní jednání působí vůči nepřítomné osobě od okamžiku, kdy jí projev vůle dojde. Tvrzení účastníka řízení, že reklamáce byla vyřízena, aniž by se její vyřízení fakticky dostalo do sféry vlivu zákazníka (aniž by bylo zákazníku odesláno), je proto zcela irelevantní.
- [122] Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení v případech jednání specifikovaných ve výroku II. tohoto rozhodnutí, která dosahuje vyšší než nepatrné míry intenzity, jež odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.

Přestupky podle výroku III. tohoto rozhodnutí

- [123] Správní orgán má na základě výše uvedeného (viz část IV. III. III. tohoto rozhodnutí) za prokázané, že jednáními účastníka řízení v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona ve vztahu k zákazníkům panu [REDAKCE] a panu [REDAKCE] byla naplněna formální stránka dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.
- [124] Ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona má primárně chránit zákazníky před neoprávněnými požadavky na změnu dodavatele v systému operátora trhu, potažmo před neoprávněným bráněním provedení změny, ale také obecně před ignorováním zákazníky projevené vůle v soukromoprávní oblasti. Požadavky do systému operátora trhu, které mohou mít zásadní dopad na práva a povinnosti zákazníků, zadávají jiní účastníci trhu než zákazníci, proto je významným chráněným zájmem, aby takovým jednáním nedošlo k nerespektování soukromoprávních projevů vůle učiněných zákazníky. Zjednodušeně řečeno smyslem tohoto ustanovení je především předcházení podvodným změnám dodavatele v systému operátora trhu, či naopak neoprávněnému bránění provedení změny dodavatele stávajícím dodavatelem.
- [125] Co se týče námítky účastníka řízení, který má za to, že v jednání vůči zákazníkovi [REDAKCE] nelze spatřit materiální stránku přestupku, správní orgán uvádí, že lze přisvědčit tvrzení účastníka řízení, že jednání se zákazníkem se jeví jako nestandardní, a to zejména s ohledem na řadu jeho různých a měnících se požadavků. Ač toto mohlo ztížit postup účastníka řízení, je nutné konstatovat, že účastník řízení jakožto profesionál v dané oblasti si musí být vědom, že se vyskytují i takovito nestandardní zákazníci a přizpůsobit tomu své personální zdroje a jejich proškolení. Dále je také potřeba poukázat na to, že zákazník zplnomocnil nového dodavatele k ukončení smluvního vztahu s účastníkem řízení. Dle zjištěného skutkového stavu tak nový dodavatel učinil dvakrát, kdy mu však účastník řízení opakovaně sdělil, že toto neakceptuje, neboť neevduje smluvní vztah se zákazníkem, ač smlouva mezi zákazníkem a účastníkem řízení byla platně uzavřena.
- [126] Co se týče poukazu účastníka řízení na rozhodnutí Úřadu ze dne 1. prosince 2022, č. j. 07366-12/2021-ERU, z důvodu chybného předpokladu obviněného z přestupku, že má se zákazníkem uzavřenou smlouvu pro jednotlivá odběrná místa, tak správní orgán uvádí, že v poukazovaném případě šlo o zcela specifickou situaci. V poukazovaném případě obviněný z přestupku odkazoval na veřejnou zakázku jako na titul, na základě kterého byly zahájeny dodávky elektřiny do odběrných míst zákazníka. Lze tedy vyvodit, že zde existovala vůle zákazníka přijímat dodávky elektřiny od obviněného z přestupku, ovšem nebyla formulována tak, jak požadují právní předpisy (tj. jako smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny či smlouva o dodávce elektřiny). Závěry Úřadu o nenaplnění materiální stránky přestupku tak nelze přenášet na skutek posuzovaný v rámci tohoto správního řízení, obzvlášť když v nyní posuzovaném případě zákazník výslovně projevil vůli ukončit závazek ze smlouvy s účastníkem řízení

a i přesto účastník řízení požádal v informačním systému operátora trhu o změnu dodavatele v odběrném místě zákazníka na sebe.

- [127] Účastník řízení má za to, že ani v případě zákazníka [REDACTED] nebyla naplněna materiální stránka přestupku, neboť jednání směřovalo pouze k minimalizaci škodlivých následků způsobených neoprávněným ukončením dodávek elektřiny do odběrného místa zákazníka. Správní orgán s uvedeným nesouhlasí, neboť škodlivý následek protiprávního jednání (neuvedení pravdivých informací do informačního systému operátora trhu) nemůže být zhojen skutečností, že se jednalo o odvracení škodlivého následku jiného protiprávního jednání účastníka řízení (neoprávněného ukončení dodávek elektřiny). Správní orgán však konstatuje, že k úmyslu účastníka řízení přihlédne při ukládání správního trestu.
- [128] Výše uvedené poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení v případě jednání specifikovaných ve výroku III. tohoto rozhodnutí, která dosahuje vyšší než nepatrné míry intenzity, jež odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.

Přestupek podle výroku IV. tohoto rozhodnutí

- [129] Správní orgán má na základě výše uvedeného (viz část IV. III. IV. tohoto rozhodnutí) za prokázané, že jednáním účastníka řízení v rozporu s ust. § 30 odst. 1 písm. d) téhož zákona ve vztahu k zákazníkovi panu [REDACTED] byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona.
- [130] V daném případě konkrétní společenská škodlivost spočívala v narušení zájmu na spolehlivé dodávce elektřiny, neboť účastník řízení svým jednáním ukončil dodávku elektřiny do odběrného místa zákazníka, aniž by mu svědčilo právo tak učinit. U takto významné komodity (dodávce elektřiny) má správní orgán za to, že neoprávněné ukončení dodávky je samo o sobě natolik škodlivým jednáním, které postačuje k naplnění materiální stránky uvedeného přestupku. Kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení práv zákazníků.
- [131] Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení v případě jednání specifikovaného ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, která dosahuje vyšší než nepatrné míry intenzity, jež odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona.

IV. III. VI. Odpovědnost za přestupky – energetický zákon

- [132] Správní orgán s odkazem na ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky považuje za pachatele předmětných přestupků účastníka řízení, neboť k naplnění znaků přestupků došlo jednáními zaměstnanců účastníka řízení [tedy fyzických osob, které se podle ust. § 20 odst. 2 písm. c) uvedeného zákona za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považují za osoby, jejichž jednání je přičitatelné právnické osobě], kteří porušili právní povinnosti uložené účastníku řízení, a to při činnosti účastníka řízení (při výkonu licencované činnosti). Odpovědnost za přestupky tedy nese účastník řízení. Správní orgán dále konstatuje, že se jedná o relativně ojedinělá pochybení zaměstnanců účastníka řízení, kdy v průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by se jednalo o systémovou snahu účastníka řízení o oklamání či poškození svých zákazníků.
- [133] Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za vytýkané přestupky nebo některý z nich neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici ani z vyjádření účastníka

řízení, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z vytýkaných přestupků nebo některého z nich.

- [134] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy. Skutečnost, že dle tvrzení účastníka řízení došlo k neúmyslným porušení energetického zákona, jej nemůže vyvinut z jeho protiprávních jednání.
- [135] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsanými skutky dopustil spáchání tří přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona (viz výrok I. tohoto rozhodnutí), čtyř přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (viz výroky II. a III. tohoto rozhodnutí) a přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona (viz výrok IV. tohoto rozhodnutí) a je za ně také odpovědný.

IV. IV. Obecný právní rámec – zákon o ochraně spotřebitele

- [136] Přestupku ve smyslu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.
- [137] Podle ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí zakazuje.
- [138] Podle ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se nekalou obchodní praktikou rozumí zejména klamavé konání podle ust. § 5 téhož zákona nebo klamavé opomenutí podle ust. § 5a téhož zákona a agresivní obchodní praktika podle ust. § 5b téhož zákona. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 téhož zákona.
- [139] Podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky vždy považovány za agresivní, pokud prodávající požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoli si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.
- [140] Podle ust. § 5a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele se obchodní praktika považuje za klamavou, pokud ve svých věcných souvislostech a s přihlédnutím ke všem jejím rysům, okolnostem a omezením sdělovacího prostředku opomene uvést podstatné informace, které v dané souvislosti spotřebitel potřebuje pro rozhodnutí ohledně koupě, čímž způsobí nebo může způsobit, že spotřebitel učiní rozhodnutí ohledně této koupě, které by jinak neučinil.
- [141] Podle ust. § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele se za klamavé opomenutí také považuje, pokud prodávající podstatné informace uvedené v ust. § 5a odst. 1 téhož zákona zatají nebo poskytne nejasným, nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem nebo v nevhodný čas vzhledem k okolnostem popsaným v ust. § 5a odst. 1 téhož zákona anebo neuvede obchodní záměr obchodní praktiky, není-li patrný ze souvislosti, a pokud to v obou případech vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
- [142] Z výkladu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele vyplývá, že trestat lze pouze podnikatele, který se dopustil jednání (tj. užití nekalé obchodní praktiky), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. podnikatele, který přímo při své činnosti nekalou obchodní praktiku užije a který svým postavením vůči spotřebiteli spadá do zákonem vymezeného taxativního výčtu (tj. výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel).

- [143] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele se prodávajícím rozumí podnikatel, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby.
- [144] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se spotřebitelem rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.
- [145] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, či rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38 (oba rozsudky se týkaly posouzení agresivní obchodní praktiky), musí vnitrostátní orgán při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázaná dle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (dále jen „směrnice o nekalých obchodních praktikách“), postupovat následujícím způsobem. Nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že dotčené jednání nesplňuje kritéria žádná ze zakázaných praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, tak posuzuje, zda je obchodní praktika zakázána podle ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o agresivní obchodní praktiku. Teprve poté, co vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o agresivní praktiku, může posuzovat, zda předmětná obchodní praktika naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.
- [146] Závěry výše uvedené judikatury lze tedy obecně shrnout tak, že při určení, zda obchodní praktika představuje nekalou obchodní praktiku, je nejprve nutno stanovit, zda dotčená obchodní praktika naplňuje znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, resp. v příloze I směrnice o nekalých obchodních praktikách (v tzv. „černé listině“). Pokud je taková praktika v příloze nalezena, není třeba ověřovat, zda jsou splněny obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud posuzované jednání v tzv. černé listině obsaženo není, přistupuje se ke zkoumání, zda jsou naplněny podmínky tzv. malých generálních klauzulí (neboli tzv. „šedé listiny“), tj. obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud se nejedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praktiku, přistoupí se k vyhodnocení otázky, zda daná obchodní praktika naplňuje pojmové znaky generální klauzule nekalých obchodních praktik dle ust. § 4 zákona o ochraně spotřebitele či dle článku 5 odst. 2 směrnice o nekalých obchodních praktikách.

IV. V. Právní posouzení skutků - zákon o ochraně spotřebitele

- [147] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je právnickou osobou a držitelem licence mj. na obchod s elektřinou, přičemž povaha jeho činnosti (podnikání) spočívá v prodeji elektřiny, resp. v poskytování sdružených služeb dodávky elektřiny, kdy subjekt nejen že dodává zákazníkům elektřinu, ale také jim zajišťuje na vlastní jméno a na vlastní účet dopravu elektřiny a související služby. Z uvedeného tedy vyplývá, že účastník řízení vůči zákazníkům vystupoval jako prodávající ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele.
- [148] V rámci správního řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že zákazníci pan [REDAKCE], pan [REDAKCE] a pan [REDAKCE] v rámci smluvního vztahu s účastníkem řízení vystupovali jako nepodnikající fyzické osoby, které nejednaly v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Správní orgán tak usuzuje ze skutečnosti, že předmětné smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny (smlouvy o poskytování služeb elektřiny) jsou koncipovány přímo pro fyzické osoby, neboť u zákazníka vyžadují vyplnit rodné číslo, datum narození, adresu trvalého pobytu apod. Uvedení zákazníci tak naplňují definici spotřebitele podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. V. I. Změna ceny

- [149] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení prostřednictvím společnosti [redacted] uzavřel dne [redacted] s panem [redacted] Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [redacted] (Smlouva o poskytování služeb elektřina č. [redacted]), na základě které měly být do odběrného místa zákazníka zahájeny dodávky elektřiny dne 1. listopadu 2022.
- [150] Součástí smlouvy byl i ceník účinný od 1. října 2020 pro produkt „Pohoda online“ a řadu „elektřina 24 říjen“, v němž je uvedeno, že *„doba trvání Smlouvy je sjednaná na 24 měsíců od zahájení dodávek elektřiny“* a že *„dodavatel Zákazníkovi garantuje, že po celou tuto dobu nedojde ke zvýšení neregulované složky (tj. ceny silové elektřiny); tato garance platí jak pro jednotkovou složku za spotřebu ve VT a NT, tak pro složku fixní ceny“*.
- [151] Z uvedeného vyplývá, že účastník řízení garantuje spotřebiteli, že po dobu 24 měsíců od zahájení dodávek elektřiny, tj. od 1. listopadu 2022, nedojde ke zvýšení ceny silové elektřiny. Jelikož je tato garance uvedena přímo v ceníku je zřejmé, že se vztahuje k ceně zde uvedené, tedy k ceně ve výši [redacted] Kč/MWh bez DPH. Správní orgán se proto zabýval tím, zda byl účastník řízení oprávněn takto stanovenou cenu (ceník) jednostranně změnit.
- [152] V ust. článku VII bodě 1 Všeobecných podmínek poskytování služeb platných od 1. července 2020, přiložených ke smlouvě, je uvedeno, že *„dodavatel je oprávněn měnit tyto VPPS a ceník“*. Dále je v ust. článku VII bodě 3 Všeobecných podmínek poskytování služeb uvedeno, že *„dodavatel je oprávněn měnit ceník v rozsahu všech jeho položek v případě legislativních změn, změny cen Komodit na velkoobchodním trhu, změny devizových kurzů, změny cenových předpisů a rozhodnutí, změny rozsahu služeb poskytovaných Zákazníkovi, změny podmínek na trhu s energiemi, požadavku na optimalizaci a vyváženost smluvního vztahu se Zákazníkem a požadavku na odstranění rizik neoprávněných zásahů do smluvního vztahu se Zákazníkem“*.
- [153] Je zřejmé, že se zde objevuje možnost různých interpretací, když v ceníku je cena silové elektřiny uvedena *de facto* jako neměnná (díky garanci nezvýšení) a naopak Všeobecné podmínky poskytování služeb obsahují oprávnění účastníka řízení (dodavatele) k jednostranné změně ceníku v rozsahu všech jeho položek. Správní orgán odkazuje na ust. § 1812 odst. 1 občanského zákona, podle kterého lze-li obsah smlouvy vyložit různým způsobem, použije se výklad pro spotřebitele nejpriznivější. Pro spotřebitele (zákazníka) je v daném případě nesporně příznivější garance nezvýšení ceny silové elektřiny uvedená v ceníku, tedy účastník řízení nebyl oprávněn jednostranně změnit ceník tak, že by došlo ke zvýšení ceny silové elektřiny; v ostatním zůstávají zbylá citovaná ustanovení Všeobecných podmínek poskytování služeb nedotčena.
- [154] Je nutné zdůraznit, že ač garance byla dána až od 1. listopadu 2022 (ode dne zahájení dodávek elektřiny) a smlouva byla uzavřena již 8. dubna 2021, postrádala by smysl, kdyby v průběhu (tj. mezi uzavřením smlouvy a zahájením dodávek) došlo ke zvýšení ceny silové elektřiny. Takovýto postup by byl v rozporu s oprávněným očekáváním zákazníka, že za cenu uvedenou v ceníku, jenž je součástí smlouvy, bude elektřinu skutečně odebírat, zvláště když má být cena garantována.
- [155] Ač si musel být účastník řízení vědom toho, že má se zákazníkem sjednanu garanci nezvýšení ceny silové elektřiny, oznámil mu dne 27. září 2022 (tedy před zahájením dodávky elektřiny) změnu ceníku, kdy cena silové elektřiny měla být nově ve výši [redacted] Kč/MWh bez DPH. Nový ceník měl být účinný od 1. listopadu 2022, tj. ode dne zahájení dodávek elektřiny do odběrného místa zákazníka.
- [156] Správní orgán podle závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38, přistoupil k zjišťování, zda je výše popsaná obchodní praktika účastníka řízení (viz předchozí bod tohoto rozhodnutí) zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice o nekalých obchodních praktikách.

- [157] Nejprve správní orgán vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele. Po prostudování nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele dospěl správní orgán k závěru, že posuzovaná obchodní praktika nesplňuje kritéria žádné z praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, a proto přistoupil k posuzování, zda se jedná o nekalou obchodní praktiku podle ust. § 5, ust. § 5a nebo ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praktiku. Po prostudování nekalých obchodních praktik uvedených v ust. § 5 a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele dospěl správní orgán k závěru, že posuzovaná obchodní praktika nesplňuje kritéria žádné z uvedených praktik. K posouzení obchodní praktiky jako klamavého opomenutí dle ust. § 5a zákona o ochraně spotřebitele uvádí správní orgán následující.
- [158] Účastník řízení v přípisu doručeném zákazníkovi dne 27. září 2022 uvedl, že „*musíme reagovat na další růst velkoobchodních cen, a proto upravujeme ceník Vašeho produktu D POHODA ONLINE ELEKTRINA 24 RIJEN a zvyšujeme jeho cenu. Uvědomujeme si, že cena mohla být pro Vás hlavní motivací pro změnu dodavatele, a je nám líto, že ji pro Vás už neudržíme na stávající úrovni, ale situace je skutečně mimořádná.*“ Dále účastník řízení uvedl, že „*úprava cen se týká celého trhu, proto se na nás kdykoli obraťte, společně najdeme řešení.*“
- [159] Účastník řízení prezentuje informaci tak, jako by byl oprávněn zákazníkovi jednostranně zvýšit cenu silové elektřiny (resp. změnit ceník). Nutno ovšem podotknout, že účastník řízení zatajil zákazníkovi stěžejní informaci, a to že není oprávněn jednostranně zvýšit cenu silové elektřiny, když v ceníku výslovně garantoval její nezvýšení. Neschopnost (případně neochota) účastníka řízení plnit závazek za sjednaných cenových podmínek, kdy správní orgán poukazuje na sdělení o dalším růstu velkoobchodních cen, nemá vliv na plnění závazku, neboť dle ust. § 1764 občanského zákoníku platí, že změní-li se po uzavření okolnosti do té míry, že se plnění podle smlouvy stane pro některou ze stran obtížnější, nemění to nic na její povinnosti splnit dluh. Při určité podstatné změně okolností ve smyslu ust. § 1765 občanského zákoníku se může dotčená strana pouze domáhat po druhé smluvní straně obnovení jednání o smlouvě, a to za splnění zákonem specifikovaných podmínek.
- [160] Přípis účastníka řízení je dále formulován tak, že vyvolává dojem jakési nevyhnutelnosti počínání účastníka řízení, kdy účastník řízení již „*musí reagovat na další růst velkoobchodních cen*“. Správní orgán nikterak nezpochybňuje, že v předmětné době byla situace na trhu s energiemi nejistá a velkoobchodní ceny vysoké, ale uvedené lze vyhodnotit jako lehce manipulativní, a to s ohledem na to, že každý podnikatel má volit takovou obchodní strategii, aby byl schopen plnit své závazky, a nikoliv rizika přenášet na zákazníky. Navíc takto formulované sdělení může u zákazníka vyvolat mylnou domněnku, že tímto způsobem, nenadálou jednostrannou změnou ceníku, v této době postupují standardně všichni dodavatelé energií na trhu bez ohledu na znění uzavřených smluv, když účastník řízení uvedl, že „*úprava cen se týká celého trhu*“.
- [161] Účastník řízení dále v přípisu uvedl, že „*nová cena za dodávku elektřiny pro Vás začne platit od 01.11.2022. Pokud tedy zahájíte dodávky podle plánu k tomuto datu nebo později, platí pro Vás tato nová cena. Energetická legislativa při změně podmínek umožňuje stávající smlouvu ukončit, a to nejpozději desátý den před nabytím účinnosti nového ceníku, tedy do 22.10.2022. Budete-li chtít tohoto svého práva využít, doručte nám do zmíněného data podepsané ukončení smlouvy na adresu Vaničkova 1, 400 01 Ústí nad Labem.*“
- [162] Jelikož účastník řízení tedy prezentuje informaci tak, jako by byl oprávněn zákazníkovi jednostranně zvýšit cenu silové elektřiny, působí nutnost akceptace nového ceníku jako jediná možnost, pokud se zákazník nechce vyvázat z podsouvané nezbytnosti dodávek elektřiny za vyšší cenu a nechce vyhledat nového dodavatele elektřiny. Výběr je ovšem pouze zdánlivý, neboť účastník řízení, jak je výše uvedeno, ve skutečnosti nemohl do obsahu závazku ohledně zvýšení ceny silové elektřiny jednostranně zasáhnout a měnit jej, což zákazníkovi cíleně zatajil. Kromě uvedeného se změna dodavatele v kontextu událostí předmětné doby nemusela zákazníkovi jevit jako vhodné řešení, neboť v této době byly ceny elektřiny skutečně vysoké a hledání vhodného dodavatele tak mohlo být spojeno pro řadu spotřebitelů

s velkým prvkem nejistoty, kdy nová cena komodity by byla jistě daleko vyšší než původní, sjednaná s účastníkem řízení. Nutno podotknout, že zákazník smlouvu s účastníkem řízení v důsledku změny ceníku vypověděl.

- [163] Ve smyslu ust. § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele se za klamavé opomenutí považuje, pokud prodávající podstatné informace, které v dané souvislosti spotřebitel potřebuje pro rozhodnutí ohledně koupě, zatají nebo poskytne nejasným, nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem nebo v nevhodný čas vzhledem k okolnostem popsaným v odstavci 1 anebo neuvede obchodní záměr obchodní praktiky, není-li patrný ze souvislosti, a pokud to v obou případech vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
- [164] Správní orgán je toho názoru, že opomenutí účastníka řízení, tj. zatajení podstatné informace zákazníkovi spočívající v tom, že účastník řízení nebyl oprávněn cenu silové elektřiny jednostranně zvýšit, když garantoval její nezvýšení, a že neschopnost či neochota účastníka řízení plnit za sjednaných cenových podmínek nemá s odkazem na ust. § 1764 občanského zákoníku vliv na plnění závazku, je klamavé. Zákazník byl totiž v důsledku zatajení uvedené podstatné informace uveden v omyl, že musí buď přistoupit na zvýšení ceny (resp. na nový ceník), nebo smluvní vztah s účastníkem řízení ukončit; přičemž tato volba byla pouze zdánlivá, vyvolaná právě zatajením absence oprávnění účastníka řízení jednostranně cenu zvýšit. Popsaná obchodní praktika účastníka řízení byla učiněna takovým způsobem a v takový čas (blíže viz body [158] až [162] tohoto rozhodnutí), kdy zákazník mohl nabýt mylného dojmu, že takto postupují standardně všichni dodavatelé na trhu.
- [165] Správní orgán má tak s ohledem na výše uvedené za to, že obchodní praktika účastníka řízení naplňuje znaky klamavého opomenutí ve smyslu ust. § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele. Nicméně se správní orgán musel vypořádat ještě s tím, zda tato obchodní praktika vedla nebo mohla vést zákazníka v postavení spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
- [166] Rozhodnutím ohledně koupě se podle ust. § 2 odst. 1 písm. r) zákona o ochraně spotřebitele rozumí rozhodnutí spotřebitele o tom, zda, jak a za jakých podmínek výrobek nebo službu koupí, zda za ně zaplatí najednou nebo částečně, zda si je ponechá nebo neponechá nebo zda ve vztahu k nim uplatní právo vyplývající ze smlouvy, ať již se spotřebitel rozhodne jednat nebo zdržet se jednání. Tato definice umožňuje velmi široký výklad pojmu „rozhodnutí spotřebitele ohledně koupě“ a zahrnuje jakékoli rozhodnutí, které spotřebitel může v rámci obchodní transakce učinit.
- [167] V daném případě předmětná obchodní praktika vedla zákazníka k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil, a to k rozhodnutí ukončit smluvní vztah s účastníkem řízení. Každá osoba (tedy i spotřebitel) jedná instinktivně v souladu se svými zájmy a je tedy nepředstavitelné, že by i přes to, že by spotřebiteli byla sdělena zatajená podstatná informace (tj. že účastník řízení není oprávněn k jednostrannému zvýšení ceny silové elektřiny, neboť tato cena byla prezentována jako garantovaná), spotřebitel dobrovolně hradil účastníku řízení vyšší částky za sdružené služby dodávky elektřiny či by dobrovolně hledal nového dodavatele, kdy ceny silové elektřiny se v dané době nesporně pohybovaly ve vyšší výši než byla sjednaná ve smlouvě s účastníkem řízení. Lze tedy jednoznačně uzavřít, že obchodní praktika účastníka řízení vedla zákazníka k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
- [168] Správní orgán tak konstatuje, že výše popsaná obchodní praktika účastníka řízení naplňuje všechny znaky klamavého opomenutí ve smyslu ust. § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele. Ve smyslu ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele je klamavé opomenutí podle ust. § 5a téhož zákona nekalou obchodní praktikou. Ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele stanovuje, že užívání nekalé obchodní praktiky před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí se zakazuje. Pro úplnost správní orgán konstatuje, že nekalá obchodní praktika byla v daném případě použita v průběhu rozhodnutí ohledně koupě, jak ostatně vyplývá z výše uvedeného (viz body [166] a [167] tohoto rozhodnutí).

- [169] Správní orgán má tak za zjištěné a prokázané, že účastník řízení jakožto prodávající v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele užil nekalou obchodní praktiku (konkrétně klamavé opomenutí ve smyslu ust. § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 téhož zákona), když spotřebiteli zaslal dne 27. září 2022 přípis, který obsahoval informaci, že s účinností od 1. listopadu 2022 dojde ke změně ceníku produktu „D POHODA ONLINE ELEKTRINA 24 RIJEN“ a poučil jej o možnosti ukončení stávající smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny, i přes to, že měl se spotřebitelem uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny na dobu dvou let s garancí, že po celou tuto dobu nedojde ke zvýšení neregulované složky ceny (tj. ceny silové elektřiny), čímž účastník řízení, byť si musel být vědom, že k takovéto jednostranné změně v obsahu závazku není oprávněn, mohl u spotřebitele vyvolat mylnou představu, že musí akceptovat jím jednostranně změněnou cenu, neboť v opačném případě musí závazkový vztah s účastníkem řízení ukončit a změnit dodavatele, přičemž tato zdánlivá volba vyvolaná zatajením podstatné informace o absenci oprávnění účastníka řízení k popsanému jednostrannému zásahu do závazkového vztahu a o tom, že původní smlouva s dohodnutým ceníkem je stále pro obě smluvní strany závazná, navíc učiněné takovým způsobem a v takový čas, kdy mohla vyvolat klamný dojem o tom, že tímto způsobem postupují standardně všichni dodavatelé na trhu, mohla vést spotřebitele k rozhodnutí, které by jinak neučinil.

IV. V. II. Požadování platby za dodané neobjednané plnění

Spotřebitel [REDACTED]

- [170] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že před zahájením dodávky elektřiny sdělil účastník řízení přípisem ze dne 20. ledna 2022 zákazníkovi panu [REDACTED] novou výši ceny silové elektřiny a stálého měsíčního platu, která měla být účinná ode dne 2. března 2022. Zákazník využil svého práva podle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona a přípisem ze dne 4. února 2022, adresovaným účastníku řízení, ukončil závazek ze smlouvy. Na žádost zákazníka mu účastník řízení přípisem ze dne 13. února 2022 sdělil datum ukončení smlouvy (tj. k 1. březnu 2022).
- [171] Ve správním řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že účastník řízení dodával elektřinu zákazníkovi do jeho odběrného místa mj. i v období od 2. března 2022 do 10. května 2022 (viz body [35] a [38] tohoto rozhodnutí).
- [172] Účastník řízení tedy dodával elektřinu do odběrného místa zákazníka (spotřebitele), aniž by s ním měl pro období od 2. března 2022 do 10. května 2022 uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, resp. aniž by k tomu existoval jakýkoliv právní důvod, a zároveň po zákazníkovi za takto dodanou elektřinu požadoval platbu, a to (i) fakturou - Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDACTED] ze dne 4. května 2022 za období od 2. března 2022 do 2. května 2022, kterou zákazníkovi vyúčtoval částku ve výši [REDACTED] Kč, a (ii) a fakturou - Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDACTED] ze dne 17. května 2022 za období od 3. do 10. května 2022, kterou zákazníkovi vyúčtoval částku ve výši [REDACTED] Kč. Účastník řízení tak po zákazníkovi požadoval úhradu dodávky elektřiny, kterou si zákazník u účastníka řízení neobjednal.
- [173] Správní orgán podle závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38, přistoupil ke zjišťování, zda je popsaná obchodní praktika (viz předchozí bod tohoto rozhodnutí) zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele. Nejprve vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele.
- [174] Podle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele je nekalou obchodní praktikou za všech okolností praktika uvedená v příloze č. 1 a příloze č. 2 k tomuto zákonu. Podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky vždy považovány za agresivní, pokud podnikatel požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoliv si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.

- [175] Vzhledem k tomu, že bylo v rámci správního řízení prokázáno, že účastník řízení v postavení prodávajícího požadoval po panu [REDAKCE] jako spotřebiteli platby za dodávky elektřiny, které mu v období od 2. března 2022 do 10. května 2022 dodal, ačkoliv si je uvedený spotřebitel neobjednal, dospěl správní orgán k závěru, že popsaná obchodní praktika účastníka řízení naplňuje znaky agresivní obchodní praktiky podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele.
- [176] Jelikož správní orgán dospěl k závěru, že se jedná o agresivní obchodní praktiku podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, a tedy o nekalou obchodní praktiku ve smyslu ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele, nezabýval se již dále posouzením, zda je popsaná obchodní praktika i nekalá ve smyslu ust. § 5, ust. § 5a nebo ust. § 5b téhož zákona či zda naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 téhož zákona.
- [177] Ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele stanovuje, že užívání nekalé obchodní praktiky před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí se zakazuje. Pro úplnost správní orgán konstatuje, že nekalá obchodní praktika byla v daném případě použita po učinění rozhodnutí ohledně koupě.
- [178] Správní orgán má tak za zjištěné a prokazané, že účastník řízení jakožto prodávající užil v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona a ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu nekalou obchodní praktiku (konkrétně agresivní obchodní praktiku), neboť po spotřebiteli požadoval platbu za sdružené služby dodávky elektřiny, které mu dodal i přes to, že si je od něj spotřebitel neobjednal.
- [179] Námitce právního zástupce účastníka řízení (viz č. j. 08046-3/2024-ERU), že účastník řízení dodával spotřebiteli elektřinu bez právního důvodu v dobré víře, aby se spotřebitel nedostal do situace, kdy nemá sjednanou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny s žádným dodavatelem, nelze přisvědčit, neboť v průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že spotřebitel uzavřel již dne 3. února 2022 smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny s novým dodavatelem, který dne 4. února 2022 a dne 7. března 2022 zaslal účastníku řízení výpověď smluvního vztahu, ovšem bezvýsledně.
- [180] Taktéž nelze přikládat větší význam tvrzení účastníka řízení, že spotřebitel neměl vůči jeho postupu námitky, když dotčená vyúčtování obratem uhradil. Lze obecně predikovat, že v důsledku postupu účastníka řízení (tj. vyúčtování nedoplatků v rámci vyúčtování) jsou spotřebitelé přesvědčeni o vlastní povinnosti tyto částky účastníkovi řízení hradit, aby se nevystavovali riziku toho, že se stanou dlužníky, že by po nich byla částka vymáhána soudně/exekučně, a v neposlední řadě také z obav z případného omezení dodávek elektřiny pro opakované neplnění svých platebních povinností. Skutečnost, že spotřebitel nedoplatky uhradil, nemůže zhojit protiprávní postup účastníka řízení.

Spotřebitel [REDAKCE]

- [181] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení a zákazník pan [REDAKCE] uzavřeli dne [REDAKCE] Smlouvu o poskytování služeb č. [REDAKCE], kdy závazky z této smlouvy ukončil účastník řízení ke dni 19. dubna 2023 (v podrobnostech odkazuje správní orgán na body [98] až [102] tohoto rozhodnutí).
- [182] Ve správním řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že účastník řízení dodával elektřinu zákazníkovi do jeho odběrného místa mj. i od 14. června 2023 (viz bod [50] tohoto rozhodnutí), aniž by měl se zákazníkem uzavřenou platnou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, příp. smlouvu o dodávkách elektřiny.
- [183] Účastník řízení tedy dodával elektřinu do odběrného místa zákazníka (spotřebitele), aniž by s ním měl uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, resp. aniž by k tomu existoval jakýkoliv právní důvod, a zároveň po zákazníkovi za takto dodanou elektřinu požadoval platbu, a to (i) fakturou - Vyúčtování za elektřinu, daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 21. srpna 2023 za období

od 14. června 2023 do 15. srpna 2023, kterou po zákazníkovi požadoval úhradu dodávky elektřiny ve výši [REDAKCE] Kč, na níž započel částku ve výši [REDAKCE] Kč jakožto uhrazené měsíční zálohy.

- [184] Správní orgán podle závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38, přistoupil ke zjišťování, zda je popsána obchodní praktika (viz předchozí bod tohoto rozhodnutí) zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele. Nejprve vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele.
- [185] Podle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele je nekalou obchodní praktikou za všech okolností praktika uvedená v příloze č. 1 a příloze č. 2 k tomuto zákonu. Podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky vždy považovány za agresivní, pokud podnikatel požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoliv si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.
- [186] Vzhledem k tomu, že bylo v rámci správního řízení prokázáno, že účastník řízení v postavení prodávajícího požadoval po panu [REDAKCE] jako spotřebiteli platbu za dodávky elektřiny, které mu v období od 14. června 2023 do 15. srpna 2022 dodal, ačkoliv si je uvedený spotřebitel neobjednal, dospěl správní orgán k závěru, že popsána obchodní praktika účastníka řízení naplňuje znaky agresivní obchodní praktiky podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele.
- [187] Jelikož správní orgán dospěl k závěru, že se jedná o agresivní obchodní praktiku podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, a tedy o nekalou obchodní praktiku ve smyslu ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele, nezabýval se již dále posouzením, zda je popsána obchodní praktika i nekalá ve smyslu ust. § 5, ust. § 5a nebo ust. § 5b téhož zákona či zda naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 téhož zákona.
- [188] Ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele stanovuje, že užívání nekalé obchodní praktiky před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí se zakazuje. Pro úplnost správní orgán konstatuje, že nekalá obchodní praktika byla v daném případě použita po učinění rozhodnutí ohledně koupě.
- [189] Správní orgán má tak za zjištěné a prokázané, že účastník řízení jakožto prodávající užil v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona a ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu nekalou obchodní praktiku (konkrétně agresivní obchodní praktiku), neboť po spotřebiteli požadoval platbu za sdružené služby dodávky elektřiny, které mu dodal i přes to, že si je od něj spotřebitel neobjednal.

IV. V. III. Formální a materiální stránka přestupků - zákon o ochraně spotřebitele

- [190] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. V této souvislosti se správní orgán zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaných přestupků.

- [191] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.

Přestupek podle výroku V. tohoto rozhodnutí

- [192] Správní orgán má na základě skutečností uvedených v části IV. V. I. tohoto rozhodnutí za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když účastník řízení jakožto prodávající porušil vůči spotřebiteli panu [REDACTED] zákaz používání nekalých obchodních praktik stanovený v ust. § 4 odst. 4 téhož zákona.
- [193] Co se týče materiální stránky přestupku, tak v daném případě konkrétní společenská škodlivost spočívala v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitele (zákazníka), neboť účastník řízení i přes to, že si musel být vědom toho, že má se zákazníkem sjednatu v ceníku garanci nezvýšení ceny silové elektřiny, oznámil mu změnu ceníku dodávek elektřiny (nová cena silové elektřiny byla několikanásobně vyšší) s možností případného ukončení smlouvy, čímž by se účastník řízení z ujednaného smluvního závazku zcela vyvázal. Účastník řízení tím, že zákazníkovi v rozporu se sjednaným ujednáním změnil přílohu smlouvy (ceník) a cenu silové elektřiny tak zvýšil, změnil jeho postavení, neboť tento nepředpokládal větší finanční zatížení v rámci plateb za dodávky elektřiny, jelikož měl za to, že nedojde ke zvýšení ceny silové elektřiny, přičemž nemohl dále predikovat, zda k jednání ze strany účastníka řízení nedojde opakovaně. Kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků. Nekalé obchodní praktiky totiž významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže.
- [194] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že uvedené jednání účastníka řízení vůči spotřebiteli dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

Přestupky podle výroku VI. a VII. tohoto rozhodnutí

- [195] Správní orgán má na základě skutečností uvedených v části IV. V. II. tohoto rozhodnutí za prokázané, že jednání účastníka řízení byly naplněny formální stránky (i) pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když účastník řízení jakožto prodávající porušil vůči spotřebiteli panu [REDACTED] dvěma dílčími útoky zákaz používání nekalých obchodních praktik stanovený v ust. § 4 odst. 4 téhož zákona, a (ii) přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když účastník řízení jakožto prodávající porušil vůči spotřebiteli panu [REDACTED] zákaz používání nekalých obchodních praktik stanovený v ust. § 4 odst. 4 téhož zákona.
- [196] K právní kvalifikaci jednání účastníka řízení jako pokračujícího přestupku správní orgán uvádí, že na posouzení odpovědnosti za přestupky se užije definice obsažená v ust. § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve kterém se uvádí, že pokračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož (i) jednotlivé dílčí útoky (ii) vedené jednotným záměrem (iii) naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, (iv) jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.
- [197] Správní orgán konstatuje, že všechny podmínky pokračování v přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele má za kumulativně splněné, když (i) se jedná o dva dílčí útoky (skutky spočívající v požadování platby za dodanou neobjednanou elektřinu dvěma fakturami), (ii) tyto dílčí útoky byly vedeny jednotným záměrem (ve snaze získat úhradu za dodanou, avšak neobjednanou elektřinu), (iii) dílčí útoky naplňují stejnou skutkovou podstatu přestupku, tj. přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, (iv) dílčí útoky byly provedeny stejným způsobem

(tj. požadováním platby), jsou spojeny blízkou souvislostí časovou (v průběhu měsíce května 2022), jakož i souvislostí v předmětu útoku (vůči veřejnému zájmu na ochraně práv spotřebitelů).

- [198] Co se týče materiální stránky obou přestupků, tak účastník řízení porušil chráněný zájem společnosti tím, že po uvedených spotřebitelích požadoval platby za služby, které jim dodal, ačkoliv si je spotřebitelé neobjednali. Konkrétní společenská škodlivost spočívá v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitelů, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků.
- [199] K porušení chráněného zájmu bezpochyby došlo, neboť spotřebitelům byly vystaveny faktury za dodanou komoditu, kterou si od účastníka řízení neobjednali. Povinnost k úhradě za tyto dodávky spotřebitelům přitom vůbec nevznikla - ust. § 1838 občanského zákoníku stanovuje, že dodal-li podnikatel spotřebiteli něco bez objednávky a ujal-li se spotřebitel držby, hledí se na spotřebitele jako na poctivého držitele; spotřebitel nemusí na své náklady podnikateli nic vracet, ani ho o tom vyrozumět. Tato právní úprava provádí čl. 27 směrnice 2011/83/EU, podle kterého spotřebiteli nevzniká povinnost poskytnout úhradu v případech nevyžádaného dodání zboží, vody, plynu, elektřiny, tepla z dálkového vytápění nebo digitálního obsahu či nevyžádaného poskytnutí služeb, které je zakázáno na základě čl. 5 odst. 5 bodu 29 přílohy I směrnice 2005/29 ES. Ve smyslu eurokonformního výkladu ust. § 1838 občanského zákoníku tak spotřebiteli, kterému byla dodána komodita, aniž si ji objednal, nevzniká povinnost k úhradě této dodávky. Přesto dotčeným spotřebitelům byly vystaveny faktury (byly po nich požadovány úhrady), čímž byl jednoznačně dotčen objekt přestupků.
- [200] Nekalé obchodní praktiky významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže. Jednání účastníka řízení přitom dosahují dostatečné intenzity k vyslovení závěru o odpovědnosti za přestupky, neboť pokud by tomu tak nebylo, mohlo by docházet k faktické veřejnoprávní nepostižitelnosti dodavatelů energetických komodit. Pak by mohlo docházet k tomu, že by dodavatel mohl i přes neexistenci platně uzavřené smlouvy dodávat „beztrestně“ spotřebiteli energie a za tyto služby požadovat úhradu. Popisovaný stav by však odporoval smyslu zákona o ochraně spotřebitele. Správní orgán si je vědom, že prokázaným protiprávním jednáním vůči dvěma zákazníkům nemůže dojít k deformaci trhu s energetikou, přesto je zde však veřejný zájem na postihu tohoto jednání, neboť jeho akceptací by mohlo dojít k jeho obecnému rozšíření a negativním důsledkům jak pro spotřebitele, tak pro ostatní dodavatele.
- [201] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že uvedená jednání účastníka řízení vůči spotřebitelům dosahují vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele a přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. V. IV. Odpovědnost za přestupky - zákon o ochraně spotřebitele

- [202] Správní orgán s odkazem na ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky považuje za pachatele předmětných přestupků účastníka řízení, neboť k naplnění znaků přestupků došlo jednáními zaměstnanců účastníka řízení [tedy fyzických osob, které se podle ust. § 20 odst. 2 písm. c) uvedeného zákona za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považují za osoby, jejichž jednání je přičitatelné právnické osobě], kteří porušili právní povinnosti uložené účastníku řízení, a to při činnosti účastníka řízení (při výkonu licencované činnosti). Odpovědnost za přestupky tedy nese účastník řízení. Správní orgán opětovně konstatuje, že se jedná o relativně ojedinělá pochybení zaměstnanců účastníka řízení, kdy v průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by se jednalo o systémovou snahu účastníka řízení o oklamání či poškození svých zákazníků.
- [203] Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za vytýkané přestupky nebo některý z nich

neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, ani z vyjádření účastníka řízení nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z vytýkaných přestupků nebo některého z nich.

- [204] Nad rámec uvedeného správní orgán opětovně konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o ochraně spotřebitele a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy. Skutečnost, že dle tvrzení účastníka řízení došlo k neúmyslným porušení zákona o ochraně spotřebitele, jej nemůže vyvinut z jeho protiprávních jednání.
- [205] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsanými skutky dopustil spáchání dvou přestupků podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (viz výrok V. a VII. tohoto rozhodnutí) a pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (viz výrok VI. tohoto rozhodnutí) a je za ně také odpovědný.

V. Uložení správního trestu

- [206] Jednání, kterým se obviněný dopustil spáchání více přestupků, právní teorie označuje za jejich souběh, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh nestejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil naplnění různých skutkových podstat přestupků.
- [207] Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější. Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který z vytýkaných přestupků je nejprísněji trestný.
- [208] Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona ve znění do 31. prosince 2021 i energetického zákona ve znění do 26. června 2022 lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) téhož zákona uložit pokutu až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.
- [209] Podle ust. § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona ve znění do 31. prosince 2023 lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) téhož zákona uložit pokutu až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.
- [210] Podle ust. § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona ve znění do 30. června 2023 lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) téhož zákona uložit pokutu až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.
- [211] Podle ust. § 91 odst. 15 písm. c) energetického zákona ve znění do 30. června 2023 i energetického zákona ve znění do 31. prosince 2023 lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) téhož zákona uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč.
- [212] Podle ust. § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele ve znění do 5. ledna 2023 lze za přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč.
- [213] Podle ust. § 24 odst. 19 písm. e) zákon o ochraně spotřebitele ve znění do 31. října 2023 lze za přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč.

- [214] Ve vztahu k posuzovaným přestupkům je tedy zřejmé, že nejprísněji trestné jsou přestupky podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona a podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k posouzení, který z těchto přestupků je nejzávažnější.
- [215] Podle správního orgánu je daleko závažnější faktické narušení zájmu společnosti na spolehlivé dodávce elektřiny, kdy účastník řízení zákazníkovi neoprávněně ukončil dodávky elektřiny, než zbylá posuzovaná porušení energetického zákona, kdy účastník řízení ohrozil zájem společnosti ať už na respektování vůle zákazníka, nebo na včasné a řádné informace. Správní orgán tedy dospěl k závěru, že nejzávažnějším je přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona, kterého se účastník řízení dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou v rozporu s ust. § 30 odst. 1 písm. d) téhož zákona ukončil ke dni 19. dubna 2023 dodávku elektřiny do odběrného místa zákazníka pana [REDAKCE] z důvodu neoprávněného odběru elektřiny ve smyslu ust. § 51 odst. 1 písm. b) téhož zákona, ač ke dni 12. dubna 2023, kdy účastník řízení zadal do systému provozovatele distribuční soustavy požadavek na demontáž měřidla v uvedeném odběrném místě, neevidoval za zákazníkem žádné pohledávky (viz výrok IV. tohoto rozhodnutí). Správní orgán tedy přistoupil k uložení správního trestu podle ustanovení vztahujícího se na tento přestupek, tj. podle ust. § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona ve znění do 30. června 2023.
- [216] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [217] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytykaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení do úvahy pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchanému přestupku přiléhavý, zejména s ohledem na jeho povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [218] S ohledem na skutkové okolnosti dospěl správní orgán k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu.
- [219] Správní orgán s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správního trest ve formě pokuty.
- [220] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele, resp. k jeho majetkovým poměrům.
- [221] Správní orgán s ohledem na ust. § 38 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje nedůvodné ukončení dodávek elektřiny za závažné, neboť trh s energiemi vykazuje značná specifika proti trhům s jinými výrobky či službami a je charakterizován velmi oslabeným postavením zákazníků vůči dodavatelům. Popsané protiprávní jednání účastníka řízení je správním orgánem vnímáno jako zneužití tohoto značně nerovného postavení ze strany účastníka řízení. Pokud by k takovým praktikám ze strany dodavatelů docházelo běžně, stal by se trh s energiemi zcela nekontrolovatelným a závislým na libovůli dodavatele, nikoliv na svobodné vůli zákazníka.
- [222] Na základě principu individualizace trestu s ohledem na konkrétní jednání účastníka řízení, správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl ve smyslu ust. § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky k délce, po kterou trvaly následky protiprávního jednání účastníka řízení (tj. k 55 dnům, když k ukončení dodávek elektřiny do odběrného místa zákazníka došlo k 19. dubnu 2023 a k obnovení

dodávek elektřiny pak k datu 14. června 2023), jako k okolnosti zvyšující závažnost přestupku, neboť tuto délku, kdy musel být zákazník vinou účastníka řízení bez dodávek elektřiny, považuje správní orgán za dlouhou.

- [223] Správní orgán považuje okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán (tedy individuální pochybení zaměstnance účastníka řízení), ve smyslu ust. § 38 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky za mírně snižující závažnost projednávaného přestupku. Správní orgán nikterak nerozporuje, že k pochybení došlo tak, jak účastník řízení uvedl – tedy v důsledku individuálního pochybení zaměstnance, který si navzdory stanoveným postupům řádně neproověřil případnou úhradu dlužné částky. Nejedná se tedy o systémovou snahu účastníka řízení o oklamání či poškození svých zákazníků. Účastník řízení je ovšem podnikatel v energetických odvětvích a jako takový musí dodržovat všechny, pro něj relevantní právní předpisy a uzpůsobit tomu i svůj interní chod.
- [224] Jako polehčující okolnost podle ust. § 39 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky hodnotí správní orgán snahu účastníka řízení o minimalizaci následků, když „obnovil“ uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny se zákazníkem, opětovně zahájil dodávky elektřiny do odběrného místa zákazníka ke dni 14. června 2023 a dle svého tvrzení vrátil zákazníkovi připojovací poplatek, který mu byl dne 5. dubna 2023 uhrazen.
- [225] Správní orgán jako výrazně přitěžující okolnost podle ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky hodnotí skutečnost, že účastník řízení posuzovaný přestupek spáchal ve vícečinném souběhu s dalšími přestupky, a to s (i) třemi přestupky podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona (výrok I. tohoto rozhodnutí), kdy správní orgán zde považuje za polehčující okolnost to, že účastník řízení v důsledku reklamace zákazníka opravil chybné datum možného ukončení závazku ve svém systému a dohodl se se zákazníkem na dřívějším ukončení smlouvy, když jej různými daty uvedl v omyl, (ii) dvěma přestupky podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (výrok II. tohoto rozhodnutí), kdy správní orgán zde považuje za polehčující okolnost to, že účastník řízení stornoval v případě zákazníka společnosti [REDAKCE] vymáhací poplatek ve výši [REDAKCE] Kč, (iii) dvěma přestupky podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (výrok III. tohoto rozhodnutí), kdy správní orgán zde považuje za mírně polehčující okolnost to, že se účastník řízení v případě zákazníka pana [REDAKCE] snažil zmírnit škodlivý následek svého předchozího, ač protiprávního, jednání, (iv) dvěma přestupky podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok V. a VII. tohoto rozhodnutí) a (v) pokračujícím přestupkem podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok VI. tohoto rozhodnutí). Jako polehčující okolnost dále hodnotí správní orgán aktivní přístup účastníka řízení v rámci předmětných šetření Úřadu.
- [226] Pokud se má správní orgán vyjádřit k povaze činnosti účastníka řízení, pak lze konstatovat, že účastník řízení jako subjekt, jehož podnikatelskou činností je poskytování sdružených služeb dodávky elektřiny, kdy nejen že dodává zákazníkům elektřinu, ale také jim zajišťuje na vlastní jméno a na vlastní účet dopravu elektřiny a související služby, by měl ke svým zákazníkům přistupovat zodpovědně, poctivě a s odbornou péčí. Jestliže však lze v činnosti účastníka řízení vysledovat případnou snahu o porušování právních předpisů či o oklamání svých zákazníků a obohacení se na jejich úkor, nespátruje v tom správní orgán povahu řádného a čestného provozování činnosti v energetickém odvětví.
- [227] V této souvislosti správní orgán poukazuje na pravomocná rozhodnutí Úřadu, neboť při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností, a to na (i) příkaz ze dne 14. října 2020, č. j. 09039-3/2020-ERU, který nabyl právní moci dne 23. října 2020 a jímž byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 5 000 Kč za spáchání přestupku dle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, v rozhodném znění, a (ii) rozhodnutí ze dne 13. září 2023, č. j. 06004-11/2023-ERU, které nabylo právní moci dne 30. září 2023 a jímž byla účastníku řízení uložena úhrnná pokuta ve výši 50 000 Kč za spáchání dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona a přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona. K uvedenému tedy správní orgán negativně přihlédl v rámci hodnocení osoby pachatele a výše uložené pokuty.

- [228] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [229] Co se týče osoby pachatele přestupku vycházel správní orgán při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [230] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [231] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splacení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [232] Trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné volné finanční prostředky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.
- [233] V případě ukládání sankce a posuzování jejího likvidačního charakteru na obchodní společnost nelze vycházet pouze a jen ze samotného zisku, nýbrž též z dalších skutečností, jako je např. obrat společnosti a její obchodní aktivita, které pomáhají vytvořit si bližší představu o ekonomické síle subjektu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2014, č. j. 10 Ads 140/2014-58).
- [234] Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [235] Účastník řízení v rámci správního řízení nevyužil možnosti doložit své majetkové poměry, a proto správní orgán přihlédl pouze k veřejně dostupným listinám, a to Rozvaze a Výkazu zisku a ztráty za rok 2022 založené ve Sbírce listin ohledně účastníka řízení (značka [REDACTED]). Správní orgán z Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2022 zjistil, že účastník řízení dosáhl tržeb za prodej zboží ve výši [REDACTED] Kč (v předchozím účetním období [REDACTED] Kč) a výsledku hospodaření za účetní období ve výši [REDACTED] Kč (v předchozím účetním období [REDACTED] Kč),

příčemž čistý obrat za účetní období činil [REDAKCE] Kč (v předchozím účetním období [REDAKCE] Kč).

- [236] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, a s ohledem na zásadu absorpce stanovil správní orgán účastníkovi řízení úhrnnou pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku VIII. tohoto rozhodnutí.
- [237] K přiměřenosti výše pokuty správní orgán uvádí, že daný případ je komplikován tím, že za společensky škodlivější stran dopadů jednání do chráněných zájmů považuje správní orgán přestupek podle zákona o ochraně spotřebitele spáchaný účastníkem řízení (viz výrok V. tohoto rozhodnutí). Tento přestupek je však z hlediska rozmezí výše sankce paradoxně mírněji postižitelný než přestupky podle energetického zákona. Uvedené tedy vedlo správní orgán k výraznějšímu zohlednění (zvýšení pokuty) ve vztahu ke spáchání přestupku, který není nejprísnejší trestný.
- [238] Za nejzávažnější přestupek, tj. neoprávněné ukončení dodávek elektřiny v rozporu s ust. § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona (výrok IV. tohoto rozhodnutí), byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč. Jelikož byl přestupek spáchán v souběhu s dalšími jednáními, byla pokuta navýšena, a to s ohledem na tři přestupky podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona (výrok I. tohoto rozhodnutí) o částku 15 000 Kč, dva přestupky podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (výrok II. tohoto rozhodnutí) o částku 20 000 Kč, dva přestupky podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (výrok III. tohoto rozhodnutí) o částku 30 000 Kč, přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok V. tohoto rozhodnutí) o částku 55 000 Kč, pokračující přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok VI. tohoto rozhodnutí) o částku 40 000 Kč a přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok VII. tohoto rozhodnutí) o částku 40 000 Kč. V tomto ohledu tedy shledal správní orgán jako odpovídající sankci úhrnnou pokutu ve výši uvedené ve výroku VIII. tohoto rozhodnutí.
- [239] Správní orgán k výši uložené pokuty dále uvádí, že uložená pokuta byla stanovena při samé spodní hranici zákonného rozpětí a nelze tedy uvažovat o její nepřiměřenosti. Ani z žádné známé položky účetnictví účastníka řízení nelze dovodit, že by se v důsledku uložení pokuty v této výši stalo jediným smyslem podnikatelské činnosti účastníka řízení splácení této pokuty, a proto není možné takovou pokutu považovat za likvidační.
- [240] Správní orgán taktéž považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem i zákonem o ochraně spotřebitele. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku VIII. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [241] Podle ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit posečkání úhrady daně (pokuty), popřípadě rozložení její úhrady na splátky.
- [242] S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci.

VI. Náklady řízení

- [243] Souběžně je výrokem IX. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným

osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v rozhodném znění, a článku II vyhlášky č. 145/2024 Sb. činí náklady řízení paušální částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Vanda Míková, v.r.
oprávněná úřední osoba
Oddělení sankčních řízení

Obdrží: společnost CENTROPOL ENERGY, a.s. prostřednictvím